

Т. ЯКИМЧУК

СВІТЛОН і ЗЕМБА

УКРАЇНСЬКА МІТОЛОГІЯ:

Хорон, Лада, Шолель... Радонин, Колядун, Купайло,
Див-Ладо, Гавромазд, Гайка.

Погадка зродилася у мріях,
То живністю віє з надлону —
Дух творчий статкує в зоріях, —
Він сам не кориться нікому..
Траплятися бути в жебріях,
То гне він привіяну втому..

Заровнятістю сімдесятп'ятирічного наймата,
вортанця цеї столичної книжки.

Січень 1953. Château d'Abondant, Eure et Loir.

Т. ЯКИМЧУК

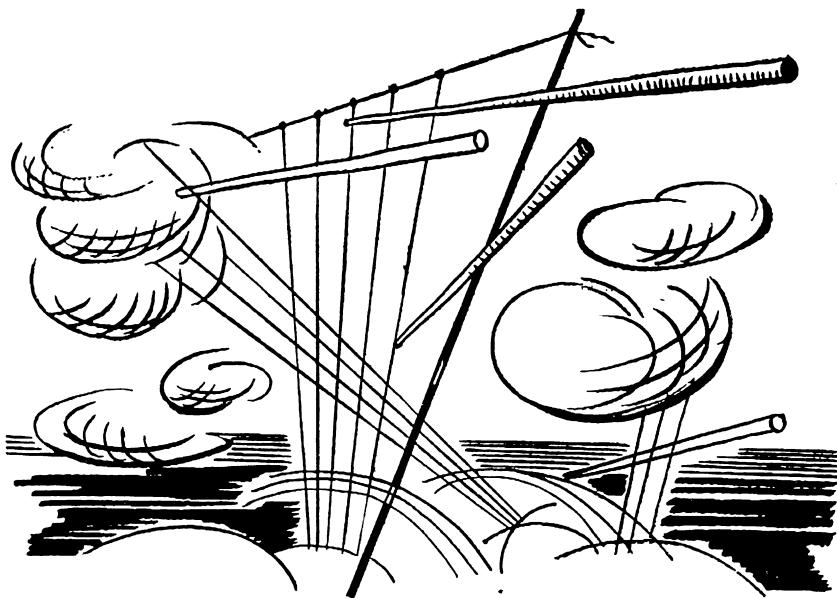
СВІТЛОН і ЗЕМБА

УКРАЇНСЬКА МІТОЛОГІЯ:

Хорош, Іада, Полель... Радопин, Колядун, Купайло,
Див-Іадо, Гавромазд, Гаївка.

THE VITALIFE CENTER-EARTH
THE VITALIFE CENTER-EARTH
THE VITALIFE CENTER-EARTH
THE VITALIFE CENTER-EARTH
THE VITALIFE CENTER-EARTH

Погадка зродилась у мріях,
То живністю віс з надлону —
Дух творчий статкує в зоріях, —
Він сам не кориться нікому..
Трапляється бути в жебріях,
То гне він привіяну втому..

ПРОСВІД

Природа, це віковічний творець різновиглядніх тварів, обличів, подибів, формів та визерунків. Вона створила міллони різних подибів на всіх ділянках, давши кожному зокрема відмінні риси, вбрація, голос, нахочі, нахил і думку. Людину вона обдарувала особливими можливостями, здібностями. Розвинувши різноманітні волокнишки свого мозку, людина видобула величезним челядником іля всетворчої таємничої природи. Людина сягнула своїм розумом у різні закутки, в різні клітинки природиної творчості. Людина витворила велику чисельність усяких річів, якіми приздобила природу, злагодила світ, навіть змінила псіхіку в худобі та в звірів.

Кожна людина рождається з притаманною псіхікою, набутою від матери; але ця псіхіка міняє свої риси під натиском виховання, під натиском набутого знання, під ворушенням набутої свідомості. Ця свідомість устійковується на певному діблі властивого таємного відчування, в кедному вона відродилася духом. Ця властивість доводить свідомість до росквіту. З оцім росквітом псіхіка вгортайтесь в якийсь ідеал і присвоює їго як духовну повинність, як душевну живіність.

Мою живіність я черпаю з Української мови, іля це-ж Української мови... Відчув я цю мову цілим еством і кохаюся в їїній краснолутності. Накреслив собі завдання: відшукати занедбані прислів'я, пристосувати до щоденности. Знехтувати всі ворожі, воропайливі, недорічні приблудки й

налепи, кедні згучать осоружно, вразливо, неспокічно тля красновежъя, бахурно тля чутного людяного вуха.

Українська мова принесяна на Зебу Полелом і Ладою зі Світлоніх краснокряжів... Це найшувніша любозгучність у цілому світі. Вона відчула зневагу й нівечіння на продовзі пятох тисячів років... Чорнобожичі, бридуни, рошхунники, козмеки, шкарепники, каравушники, поторочники, скромуллящники силкувалися закреслити їйне існування, бо ненавиділи Білобожої шувности.. Цім хаверникам пощастило з нівечінням і забрудненням. В цій мові кохалися Полельці, Гелонці, Будинці, Трепільці, Кимерці, Ванески, Неврійці, Смілавці, Данапрійці, Дулиби, Таврійці, Скитаси, Сармати, Поляни, Роксоляни.

Ця мова має стоплужну клярність, якій бракус кількох ябків, щчоби висловити всі кляри. Вона вимагає трох знаків самарному подибі: і, і, ї, гля вимовлення наступніх трапок: гніт, гніт, іхати, гній, гнідий, гноїти. Лій, лійка, лоїти. Глід, Гліб, гоїти. Дійність, дійсність, доїти. Сніп, сніг; злізти, підійдіте, любі діти, до вашої скрині! Дідів лікоть. Діл, діліти, діляної; шлюбної ділниці ніяк не залоїв. Вимагає знака z, щоб заступити близняток: дз. звін, зявкало, зига, зиголь, звінка, гузик, зерня. Вимагає значка є, щоб заступити дж: жигун, жерга, ѡус, ѡинжура, жига, жерело, гринжоли. Вимагає знака ѿ, щоб заступити Йо. ѿлтух, ѿси, лён, малований, полівий, знаомий, лох, гаёк, рабоک, паёк, маёк, гулёк, гулёк.

Шче й по нинішній час наш писменник і газетяр не відчувають тонкіх відтінків у рідній мові. За довгий час ворожого тлуму вони змалечилися до пацюка,. Іхня душенька сподлилася до місюриша.. Загрузли в огидливіх шмаркаках. Не відчують різнації відтінків у такіх ядерніх трапках як ось: радійте любословляні в довічному любословенні! При дружині молодій, чепурись та молодій! Стрічку кинув я за пліт, — буде Мавці на запліт... Чесні люди, любі й милі, — відіхали за три милі.. Як я радію, діти кохані, бачити вас у коханні.. Я-б отут неволів, щоб ти йшла до волів, без моїх постолів.. Старший син королів малював янголів, а тесляр ковалів натесав сім столів. Нам ясніють ясні дні..

Наше просвітленство нездібне до саморисності,. ще й по нинішній час послуговуїться московськими та ляцкими формами. Сумно згадувати, а ще сумніше бачити, в яке бахурство пошилися... Перетинають рідне слово протинком. Замість писати: семня, сімня, вимня, рамня, реп'ях, тощо, вони тнутуть: сім'я, рам'я, реп'ях, згір'я, п'є, б'є, в'є, буб'я, зуб'я, руб'я... І дивіться бахур на харакіране слово спокійно... Бо не відчуває ніякого болю за перетяту дитиноньку,, Чи можливо зведрити самостійність при співпраці з отакими

неклюйками, які хланню перетинають рідне слово!?. Звід-
кіль видибнула ця самотрутна хлань?!.. Нема-ж того провід-
ника потужного, кедний гримнув-би: Гей, ти! спалюжане
бахурство!!! Схаменись!. не роби японського харакірі на сло-
вах страдницкої мови!!! Вдавися отим інтернаціоналом,
яким заблобувіш Полелобу мову!. В оцій безглуздій
шарпанині наші писменники затоваришилися до нестя-
ми: кожний силкується перегнати й випередити свого
поплечника в чужинецькій хalamійності...

Ми маїмо можливість віднайти себе в цілковитій неза-
лежності мовно, музично, думно й псіхично. В Київі панує
московитяне блюзнирство. Там усе мусить наблизуватися
до русотяпа. Тамошні «академики» переконали себе, що
нашій мові непотрібний абетний вісчур, г. Новітній Київ-
ский «Академик» не знає, що в нашій мові згучить цей віс-
чур особливо самотрівно в словах: гляганець, гулик, ґриньо-
ли, ґрис, ґруля, ґраса, ژеріа, žига, ғигун, ғніт, ғегати, rez,
ғирлиға, ғалаған, ғвер і сотка гишніх.

Поклик: ї заступас дж; з заступає дз; ё заступає ѹо;
ї млоіть переднімну шелестівку;.. хмурить речення;.., радо-
стить речення; .., переконливо радостить; .., жалосливить
речення; .., сумно жалосливить; .., посміховлює-висмівує;
,, любошчириТЬ речення.

ПЕРЕД ГУСЛОНОМ

Розмайтесь, згуки, стоклярним волінням!
Нехай вас призволять надгунні престоли!,
Піду-ж я по трів'я, з гарпежним сумлінням,
На світляні струми, на бруйні призволи.

Призвольте до траю Світлонку стебличну!,
Це-ж буде світилка при всіх яснокряжах.,,
Покличемо й нашу недільно світличну.,
Ця також уміє речніти в простяжах.

Повийтесь в струми танечніх думок великодніх,
Якіх призволяє, до шлюбових бранок, Нетління!
Вдягнітесь в речів'я спорудніх обличів пригодніх,
Шоб тут-же спограти належно весняне сурміння.

Розмовтесь, струни, про Ладу й Полеля,
Про вічну весницю Санкріту-Маздею!.,
Надвежья незмірне була в них поселя;
Надгунковий шелест являв їм бундею.

Співайте про вічну снагу Білобожку,
Де просвід не вміє бутя споживвати!
Свідкуйте про першу святу загорожу, — .
Хто Матінку Ладу въявив шлюбувати...

Розмовтесь, сурми, про Ладиніх Лужнів прибожніх;
Про діяльний подих Перунів, невтомний, надгірний;
Згадайте буваліх Комонців на трів'я спроможніх.,
А гуслярський подих розбурканий шлюбом, незмірний...

Найперше завдання. Божків привернути,
Надвежъя приdatи розбурканій Мові,
Шчоб людяну творчість над гень розгорнути,
В поселі, в ливаді, в садочку, в діброві...

Я прагну до втіхи в доречній роботі,
Шчоб жити й любити красу не двозначно.,
Шчоб навіть умерти в охвітній турботі.
Гля всого, што любе, боргатися вдячно.

Співай-же, Гуслоне, про шлюбніх Антосів!!,
Рухливо-ж ці предки для чести боргались..,
Я тут ім речню стопслужніх патосів;
«Прибуtно!, Світлонно!, Речисто змагались!..,

На стежному плаї в семні добробутній,
Це Буйквіти шлюбні, Черленці надмежні..,
Спогульні, мов сайги на вежі здобутній,
Шугливі, моторні, пручкі й незалежні..,

Красою вони тут належались Маї.,
Вона-ж іх бруїла в живкому Розмаї.,
В надзибах Дніпрових заєдно купала;
На хвилях вижматіх до схочу гойдала..,

Був голос у неї, — мов ліра дібровна:
На всяку подію, — вже гинший розгінок.,
Як дійсна Богиня, — була красномовна,
На чілку й на бундю хвеляла барвінок.

Вир слухав Богиню... Чи вдома, чи в гаї,
Невтимно відгучна, — все рихмою ткала.,
Зйшовши на вгір'я, стоючи на плаї, —
Розлунками Леля звідтіль окликала...

«Промінястий Лелю,, Надіё присяжна:
Гля Вашіх розлунків я плін леліткую!,
Най скотится звійка сюди згукостяжна!,
Це-ж вашім клейнодам я кружно свідкую..,

Най струм Ваш добовить севлюгів, бриллянтів!.,
А може й сайфіру вишвати дозволить!..
Приздобити славу гля простяжніх Антів,
Я певна: Див речну зорицю призволить!.,

Пташки вже сполучно до нас прилітають,
Приносять євшану моїм честохвалам,
І хисту гля мови тутешнім цимбалам.,
При снах самоцвітніх тут Леля згадають!.,

* * *

Комонці-ж Антоси, при луках і сайгах,
Барвіли в севлюжі степірно габою.
Здіймались над плесом на струмовіх блайгах;
Тъму пелтів горнули вгорі над собою.

В долині блукала Симфонія мрійна;
Вмить Мая з навгірья в долину спливала.
Й під гомін п'янючий струмком гарцювала.,
Творилась пороша, мов злива зорійна..,

Втихали розлунки й вона присчуходила,
Збераючи в рантух всі пели барвиستі;
Слонилась під сосну й радійно зітхала,
Рівнаючи звої в трохеї стеблисті.,

Вже й діти навкружні до неї збігались,
Підносячи в рантух світливе колосся.,
Тут ласки й полюбки меж ними чергались,
Відгомін пручався в дитяче волосся.,

Гукав хтось: «Мамунько: вже Світоч відходить!,,
Підемо на вгірья плужити пограву!
Цей вечир стеблус нам рихму звінкаву!
Стрибог її слушно в гаях супроводить!,,

«Не хочу здібати вечирніх сутінків!.
Я лину в хороми дітий сповивати,
Бо любо-ж під вечир маліх цюлувати..,
При дітях тут пахне пожнивок барвінків!»

* * *

А діти стрибали по світляніх травах:
За ненъчиним тупом усі потрапляли;
До всякого трибу пісень призволяли;
Цвіли й підростали в музичніх огравах.,

Бруйвиця котилась від Леля до неї,
Приносячи в полах реченнів перловіх,
Даючи під рихму ще й радости свеї.,
З них Мая творила тррхеїв чудовіх..,

А Лель, їйний Лучкар, яснів у Дажбога,
Сягнувши незмірним відрухом на Зебу.
За це-ж єму вдячна қупайтиця Лога...
Він тут відживляє теплінну потребу.

Пожнивок лустився на кожній рослині,
Бо Мая співунка всім живности лляла.
На зворі, на қручі, на стежці, в яслині,
Віршованим лутом усіх приздобляла.

Стрибогови сурми што-дня дивувались:
Де в Маї роїтся теплін красновежній?...
Самі-ж оті сурми снагою впивались,
Бо Маїн брибуток був дійсно безмежній...

Ось плюжні трохеї при Маїніх струнах!,
Пожебрані гусли змінялись новими.
Схovalись Антоси в розмаяніх рунах;
Прислів'я-ж почулись опрічно живіми..,

Полель дав Антосам лункіх послідовців,
Які в Числобога позвершані Дивом:
То-ж видибнув гаймін лункіх ясномовців,
Освітляніх Лелом і Маїним снивом.

Данапро привабив до греблі Скитасів,
Призволив до Маї в речійну хорому.
Це тут відслонився шугалень Скопасів,
Кохаючий ревно дунайску невтому.

Данапро спорудив ядерну храмницю,
Де Хорош і Лада відчули шанобу,
Де Маїні струни вершили звіницю;
Віршований шувінь вершився в оздобу.

Данапрія взулась у кресні ходиблі.
Словінець отребив богиньку Невріду.
При Маїніх струнах, на кресному диблі,
Невріда співала про пишну Тавріду.

Сармат відслонився, Полелів Гуслонець.,
Здобувся в хороми Клеваш — Бористена.
Вчорашній Будинець, від нині Гелонець!,
При ному-ж мамуня... речійна Марена!..

Боргалися плужні в Антосових блитах,
Духовністю смила поселя — Храмниця,
Вершилась потуга в Сарматах і Скитах.
Проміннів снуvalа столунна співниця.

Антосів розгуркали Скіти й Сармати,
Від них перебравши майбутні клейноди.
Барвили колись тут Полелюви шата,
В які зодянулись два кресні народи...

Полель був на Зебі найперший бувалець;
Він злинув на Зебу по легітніх торах
І тут опинився на темніх розворах...
Це батько всім людям і лицар духвалець.

Зебог єму вдячний за мужне воління:..
Набув-же від ного барвистіх розлунків,
Речів'я, призволу, теплінніх дарунків.,
Світлон розіпнувся в невъяву стеління.

Полель започав тут ярмисну шанобу
Надгорішнім сяивам, Зебожім рослинам;
Це-ж він любо мріяв ще в Ладину добу,
Розгульканім горам, речистім долинам.

Сприяв-же Батунько Світлоннім зорицям,
Розмайнім степір'ям, доступнім байлограм;
Шчастив непохитно пахучим стеблицям,
Призебнім затишкам, севлюжнім улогам,

Десь Антос і Кимер, десь Лучкар і Лужень,
Запнулися Скітом, гучніли Сарматом;
А згодом-же видибнув ярний Спотужень:.,
Оце-ж я тут разом їх кличу вже Татом.,

Пручкіх було дев'ять у Лади й Полеля.,
Божки шувнорисні бували в Тивонцях,
Бо лункість яскріла в Колхиді, в Гартвеля,
Де слава й прибуток буяли в Комонцях.

П'ять лицарів мужніх пішло в Месагети,
Щоб Кируса взяти Темирі на втіху..
Полельці Буй — Тури ломають маргети,
Таврюючи Перса меж людом гля сміху.,,

Надурно Персанець хотів обшукати,
Вісчур з Невріди.,, Вісчур не злякався.,,
Вулус недобиток шайнувся втікати.,,
Мединець зі Скітом не слушно стикався.,,

Надурно й Козмеки тягнулись невпинно
Під Роксову ниву, щоб де-що придбати.,,
Він також ціх вехів прогнав сміховинно.,,
Навчив їх, як мус під Валангир цибати.,,

Заплівши на свято в родинну громаду,
Скіт бучно пищався своїми бойцями.,
Хвалив Білобога, Див — Матінку Ладу;
Квітчав Світовіда й Перуна вінцями.,

Радійна й послужна гординя співоча,
Придбавши в Роксола блискуче гулькальдо,
До здвигу й до свята горнулась охоча;
Ряснила всим дувом: «видубуйтесь, Ладо!..

«Мамунечко Ладо!, Нам снится далебі,
Што ми вічно з Вами, хоч ми й тут не Зебі.,
Ой, Ненько, порадо в найпершій потребі!,
Ви-ж нас не цурайтесь, осівшись у небі!,

Овид Ваш ясніє в нашадниці Маї;
Ваш посад живить нас усіх Калитою;
Теплін промінливий цвіте в Короваї,
Наповняний Вами по звійку Ситою!..

* * *

Сусіди збігались на Роксолів славень,
Як челядь гриміла в ославу Перуна:...,
В цей час у природі буяв з иєю Травень.,
Трай линув, невтімно, в загір'я до Гуна.,

В блакиті, над плесом той славень столунний
Звивався в нетлінно світливий Трампон..,
Свічадив над людом рух тисячострунний,
На кедний здобувся безмежний Світлон..,

Почав кермувати поспіллям у Скіта
Вісчур Білобожий, весняк Радонин;
Від ного-ж уведрилась людна Просвіта..,
Це-ж він тут найперший вісчур семнянин..‘

Лунали-ж благання всілякого змісту;
При кожному блиті був ревний Тивун;
Він прагнув до трів'я, до знаннів, до хисту...,
Красун Білобожич, ядерний співун..,

Трохеї кляровані кружним сайфіром,
А зопалом вершані кружно барвіють.,
Я лину в ці кляри з душевним наміром:
Вони в мою рихму невтоми навіють..,

* * *

«Перуне стоплесний: невъяточна Дужість!, ·
Провадьте нам Князя дослужно завсіди!
Щоб нас не тлумили зловадні сусіди!
Прийміте від Рокса сполягливу служість!
Приховуйте в ному Полелову пружість!,

Най гинуть під Вами Козмек і Вехтарин,
А тут най кукібить статечний Городар,
Позвершаний Вами духвалій володар!,
Най чус шкодливець і всякий Блюхарин,
Шо з нами Перун є, надгорішний зводар!..

* * *

«Струм · - Ясмоде світоблісний:
Дивень Роксовим вочам!,
Ваш охмуренъ стугонистий
Приску дав усім плечам,
Хисту й розмаху мечам.,

Певність Рокової зброї
Нам Перун позолотив!
Ми в Перуна всі вихрої,
Принабулі чести в бої!,
Нас Перун так освітив!,

Віват явності потужній!
Най Вехтаринчук вомпить!,,
Віват бруї зебослужній,
Вашій греблі надолужній,
Кедна здивгув не проспитъ,,,

Віват Перуновим трибам!
Тут ми вже до них дійшли!,
Спокію цвітучим скибам,
Легітникам, одже й рибам..,
Краснозебця віднайшли!,

Віват, віват Перунові,
За потугу й за вогонь!
Він дав хисту Красунові,
Бо заєдно з ним у змові..,
Нам очистив оболонь» —,

* * *

Розлунки, подяка, ралець і благання,
Зливалися в єдиність, у чин Світовіда.
Найглибші сердечні й душевні зітхання,
Тутешні, прибулі, та всі без вагання,
Приносили в датку до брамного діда.

Цей Дід при воротях назустріч виходив, . . .
Питав їх: чи гойнути дев'ять Брамхеїв,
Чи досить їм буде п'ятох Корифеїв?..
І тут-же до радості сам їх приводив,
Навчаючи гучніх окличніх трохеїв.

* * *

І челядь, при сурмах роскотніх,
При лускані луків бренкотніх;
Чи кружно, під руб жоломійки,
Стеблила гуртом яремійки;
Під шумінь трембіток самотніх.

* * *

«Трапень, Діду Воротаре!..
Ми під брамою станком!,
Тут є Дівонька з медком!,
Вислоньтесь, Світодаре!,
Най не всім, то будь кільком!,

Ми, бля весняного звіда,
Провід мусимо знайти;
А без гусяного Діда,
До межлуння Світовіда,
Неможливо нам дійти!..

Наши пруги небожачі,
Без оливив каганиці,
Знов були-б недоіз'ячі,
Навіть немічно тримтячі
Перед Богом на ральці..

Кейте, Діду, нам оливи!
До прибутків нас ведіт..
Не прасуньте граду й зливи!
Розватруйте чварні гриви..
Струмно й радісно світіт»,

* * *

Друга челядь відслонилась:
Бруйно шлюбить на цимбалах;
Перед брамою спинилась,
На прибочаніх пурпалах.

Ця згуртована с Комонців;
Луки в черленях леліють,
А спереду в ціх пригонців
Дев'ять лучкарів ясніють.

Згуки, в ярному надхненні,
Гучно плинуть до надвежья;
Чутно в кожному реченні
Подих бруйного безмежья.,

«Світовід у нас порада,
Спостеріжник у ченців!,
Вас віршує вся громада
Шлюбно визначніх бойців.

Ви, зачувши ворохобу,
Понередили Князів;
Ми здолали грізну добу,
Не потративши возів.,

Ми на комонах попріли,
А в потузі спромоглись;
Хоч ятки в нас поватріли, —
Ми вулусам не здались.,

Тутки знов ми перед Вами
Всі зоглядні й чепурні;
Навіть буйніми жнивами
Заслонили дні хмурні.,

То за висчу допомогу ми з вінками,
В день подяки стоїмо всі перед Вами.,
Корифеї Вам кадило зготували,
Щоб Ви Роксову родину вартували.,

Ми, с хоромцями, потрійно ще гукнемо;
Всі Стрибогови надгір'я сколихнемо!,
Роксів славень відгукнеться за дунаїм;
Світовіда розвіршус Сяйво з гаїм»!,

* * *

Гульвійте, Перунови звори,
Всіма голосами!,
Гучнійте похвальні сайвори,
Дібровиц з лісами!,

Ви трай Світовідів ославте
При Лелёвих струнах!,
Надзірне кадило поставте
На Зебиніх рунах!,

Пахучіх квіток не шкодуйте
Гляя шлюбного чола;
Ви клечання шлюбне зготуйте
В приздобу гренжола!,

Най гусляр співає поновно
Свою красномовність,
Як нам Світовід безумовно
Придався в верховність..,

Звоніте, хоромці, гучніше!,
Кадило най Лемки запалять!,
Най Луженъ сайгує трайніше!,
Най знов ченці Бога похвалять!..

Доблискуйтесь, Боже, з вітрами.,
Штоб нас вовгури не турляли!.
Най ватрить Перун іх ватрами,
За кедніх ми Вас похваляли!

Ми всі по Перунових конах,
Шайнемось у танці вихрами.,
По танцях на першіх амбонах
Путьки почнуть Лелёви гами.,

Ми вдячні Вам, Боже, за доступ,
За Вашу верховність велику..,
Прийті коріфейський постуй:
С Путьків молоденькіх музику..,

* * *

Знов я лину в недосяжність...
Думка ходить у безмежъя...
Просуваюсь у протяжність;
Обминув я неповажність
І простую в красновежъя.,,

Це-ж-бо трів'я духодвижне;
Всіх кого здіймає вгору,
Мов прислів'я любокнижне,
Чи надлуння дивослижне..,
Вабить у теплін — покору.,

Трів'я десь початкувалось
При надлуннях Білобожіх;
Довго-ж там і красувалось;
Пахощами-ж упивалось
При столунностях Сварожіх..,

Хорош ним був захопився:
Бруйно шлюбив неныці Ладі;
Шувним пелом закропився
При надвежъях у приймаді..,
В Черленя-ж був на ливаді..,

Дух мій також тут живиться;
Хоче ним себе п'янити,
Хоче сам про ного снити;
Мрія духові корится...
Де-кому це так годится...

Мрія скочила в минулість...
Те, що в прадідів чинилось,
Любо тут мені приснилось..,
Граю в давнішу відчулість:
Ось-де в ній моя прибулість!,

* * *

«Знов я смутки розвіаю:
Гучно славеня тріваю:
Світовіда ще співаю.,
Диблю струнами всіма!,

Світовід, — надійний творник;
Він-же в людніх чинах спорник,
А в дорозі певний торник.,
Поруч рівного-ж нема!,

Він, — освітлювач роботи,
Це-ж навіювач охоти,
Це-ж розвіювач турботи;
Він-же дудар і сурма!,

Він присвоїть людям гарту,
Нам освітить певну варту;
Меду матимемо кварту..,
Люд без нього це гурма!.

Шибку знання всім потрібну,
Всякомежну, творчу, здібну;
Всякомірну й непохибну,
Світовід шайнув ченцям!.

Всіх-же поступом пручас,
До шукання всіх привчає,
Людям глуздів постачає,
Сипле досвіду знавцям!.

Хто замріє дужим бути, —
Мусить лінощі забути, —
Думання собі набути:
Дати мужності бойцям!.

Здvig уміння всіх відродить,
Давніх віком відмолодить;
Най до вміння люд приходить!
Слава вміючім ловцям!.

Світовідові знавкому,
За пораду, за невтому,
При значному хисті свому,
Гайки зів'ють вінця..

Хорош дав їм у паланку
Вічно радісну Веснянку;
Дав їй самоцвітну данку,
Шчоб живила всім серця..,

Князь дужак, вісчур, комонець;
Лучкар, Лужень та Світлонець,
Світовідів захоронець,
Нас ведуть на людний плаз...

Геймо, плюгарство величне!
Геймо, лицарство відкличне!
Геймо, сяберство музичне!
Нумо з гуслами всі враз!,

«Світкуйте нам, Боже, пораднику славний! —
Тут Вас Іорифей розуміє,
Бо з Вами й боргатися вміє.,
Ваш подих невъявний, Ваш дух людознавний
В обличах ченців тут зоріє.,,

Провадьте приязно святків Перунових
Протораним шляхом розвідним,
Під лагідним стягом дослідним!
Тавруйте Козmekів, ярців Прасунових,
З отим Яропудом негідним..,

При сурмах, при челяді втишній,
Під грайво в поселі затишній,
Під гучне провідне наймення,
Вступаймо в живність учения,
В семні краснолужній, надвишній.,,

Вшануйуте-ж кадило пахуче
Від радісно вдячних серців, .
Од князьових ревніх бранців!,
Розлуньте нам питво цілюче
Гля всіх яснодумніх бойців!.,

Paris 1933:

Paris, Août 1952.

ТАЄМНИСТЬ...

Яким робом започалася наша планета, Земля... Звідкіль натиснулося в їхний стос оце різнобарвне, різноцисенне місиво, глизиво, вурдиво, дерниво, густиво, гваґливо, сипливо, ведриво... Ніхто нічого певного не сказав. 7460 річна Юдейська брехня, на підставі кедної Ігве, юдейський Імануїл створив цілий всесвіт, у речинці шістох днів, може задоволити дітваків, баймудів, бортаків, недорічників, та релігійних захланців, шальвірників, шалиганів...

* * *

Які народи започали громадське ведране бутя на нинішній Українській Хуходолії... Звідкіль вони примандрували... Ніхто нічого певного не сказав. Де-хто з писменників сказав, що перший народ, відомий на північній стороні Понт Евксена (Чорномор'я) мав назву: Скит. Дех-то каже, що той народ відомий був під назвою Кімерієць. Ще гинший свідчить, що то був: Антос. Ціх народів чули й бачили історієписники на східно північних і північних берігах Понт Евксена в сومому сторічі перед Християнською добою. В добу Трипільської поступовости вже знають Египтяни, Фенікійці, Персани й Геленці: Скитів, Кімерців, Антосів, Сарматів, Дулибів.

Відомо з Європських книжок, що в 589 році буванської доби скитський Атман Анахарсіс гостював ув Атенах; був приязніком Атенському вченому Солонові; знав Корентийского Яропуга Періяндра.

Другий Атман Скиль бував ув Ольбії в 374-370 роках, де читав філософичні думки Платона. Знаймо, що Скити

мали великих Атманів: Еврус, Роша, Ідантира, Таксакіса, Копаксіса, Савелоса, Левкона. А з якого кодла видибнулися Скит, Антос, Кимирець, Дулиб, Сармат... Світова річ пригорнула нас до Індійсько-Європської часчини, до Аріянського видиблення. Можна припускати, що Скити й Антоси, занехавши Белюдистан, пересягнули Кавказ, опинились на Тму-таракані (Кубань) та вгорнулися в гаймін Кимерського народу, кедний мав уже велику твердиню Пантекапію. Аріянці мають у своїх мовах корінь двох давніх: Зенди та Санскріти. Наші предки мали писмо санскритським правописом. Всі богохвальності, всі славені, всі красновежъя, буванської доби писані санскрітом, були зватрані чужинецькою владою, кедну допустив князь Володимер зі своїм охрисченням.

Християнство нам було накинуте силоміць, зі страшенніми гонитвами, з мордуванням народного духа й тіла зі знищеннем просвітності . 988 рік, а за ним і наступні роки несли страшенну страту всому населенню. Розумники в буванську добу знали зміст Індійських книгулів: Магабарата, 200.000 вірша, убла звортяна Віязом за 1600 років перед Християнством. Рамейана, в 50.000 вірша, звортана Вальмікою ще передніше. Відаса трета величезна книгуля. Індійська релігійна потуга розуміла Тримурті: Брагма творець усого; Вішну приховувач усого; Шіва — торопчун. Египетський натиск під рантухом Амона, Озіріса, Ізіди, Горуса й. робили певний натиск, але не накинули релігійнім провідникам чужого переконання.

Наша погадка знає провінників, кедні прибули з високого Світлону. Вони знали природніх потугів і не могли піддатися під чужинність.

Наша погадка про створіння нашої планети свідчить цілком дорічно з яких первіснів вислонилося, різне видиво, в яких умовинах розвивалося, звідкіль черпало потрібну поживу.

Згуртовані на сасаді ведраної творчості при невпинному ворушінні розвиткової глупзяності, вислонилися провідники з помеж людового гайміну. Вони були поділяні на поверхті. Корифеї, Світовідники, Відуни, Стрибожники не могли погодитися з Індійським просвідом, що всенька творчість належиться витисково лишең усемогутній потузі, кедна звется «Брагма»... За Кимерсько-Антосо - Скитським переконанням кожну річ творить окрема саморисна потуга. Всі незникаючі потуги, чи вони творчі, чи вони пригортуючі, чи вони руйнаці та зловійні, якщо вони завсіди ворушили, це невмеручі Боги.

Кожний Бог витворив щось окреме, саморисне, власне; часом при співчастинності трапункової потуги.

Наша митологична погадка просвідує, що найлюдя-

ніша потуга, вічно творча, це Білобог... Отже, Білобог, при частинності Числобога й Стрибога, натворив чисельних краснокряжів, давши кожному певну барву, пахосча, напрямок і призначення... Білобожа потуга розгорнулася навколо краснокряжа Зопал. При подихах Білобога, Числобога й Стрибога, з юги, з пахучої перги та з вохкости заформилася і почала жити Сенкріта-Маздея... Це була перша порадниця й потужниця Білобогові. С плином часу в Сенкріти-Маздеї набракли клярби; згодом зожної клярби видибнулися біло-злоті маздогури. Сенкріта примістила їх на блакитнозлотому пелу; згодом ці маздогури вислонили дві статі, чоловічу й жіночу; чоловічу стать Стрибог назвав Хорошем; жіночу стать назвав Ладою...

Під подихом Білобога й Сенкріти в Лади набракли клярби, с кедніх видибнули блакитнозлоті маздогури. Лада прикублила їх на краснокряжі Сайфир, де згодом вислонилися два дивовижні красуні. Білобог видибнувся на Сайфири в постаті люболагідного дідуся; назавався: дід-Ладо. Почав пестити ціх красунів і дав їм наймення: Лель і Полель. Їм було дано завдання звивати з різних проміннів трампони, по кедніх Лада й Хорош ходили з їдного краснокряжа на другий.

По деякому часі в Санкріти знов набракли клярби; поново видибнулися два маздогури, с кедніх по дев'ятох днях, вислонилося дві чоловічі статі. На кінець дев'ять по дев'ять днях ці вда новітні Білобогови челядники досягнули до цілості потрібного зросту. Їм були присвоєні наймення: Радонин та Купайлло.

Радонинові було доручано розвівання пахучої юги; Купайллові, — росповсюдування роси й мегички. По певному часі Сенкріта видибнула ще два маздогури, с кедніх вислонилися дві чергові чоловічі статі; ціх було названо: Колядун та Гуслонник. Колядунові було доручано завдання розвівати по всіх краснокряжах золоті й срібні лелітки. Гуслонник повинен був сукати струни з різних проміннів та протягати їх побіч трампонів з їдного краснокряжа до другого.

Від цього часу Світовідниця Лада коли простувала кудись, то Стрибожий подих торкаючи ці струни, гучнів ярмисно, витворюючи люботрівні співанки. С плином довгого часу сталася потреба очистити всі краснокряжі від лепу, від моргулів, які всюди стовбичили й нівечили Стрибожі співанки. Всі взялися за цю притаманну працю... З розвіяніх Колядуном леліток на всіх краснокряжах виросли Краснопельці та шелячники. Почувши про токму Білобожців усі рушили в загальну ведраність. Всенький леп, усі моргулі були викинуті в осередковий простір. Таким робом був скомпонований різнолепний кряж бомок; у ньому були поховані

всілякі відломки, всіляка нетреб, вичавки, витруски, виплюски. Щоб-же вони ніколи не заважали Божескому гармонійному житю, їх було присипано густим піском і позвершано глизом.

Цей бомок був названий жіночим найменням: Зеба... Довкола Зеби непохитно кружляв усякий сопух, позвершаний питьмою. Краснопельці та шелячники назвали цого кряжа Ямою.

З плином часу бомок Яма витворила гаймін усілякіх ворушивиців, жуючіх у вохкості й питьмі... Звідтіль дочувалася певна потуга. Ця потуга розгойдувалась навшир. Від неї сягав у Світлон таємний стогін, ячання, квиління, сичання, стугоніння. За погрозливим шипінням чутно було: «Зеба» Зебог»... чи Земба, Зембог...

Світлонники затамували свої кпини... Полеля дуже кортіло довдатися про цю таємну Зебу... Він що день, то ретельніше вслухувався в питьменний відгомін... Цікавість захопила цілком Полеля: він подався крадькома в темряву, в питьму. Пересягнувши забороняну межу, він позбувся притаманної потуги... Трампонні вітрили втратили здібність орудувати... Він опинився на драговинній Зебі, в питьмі, самотний, безпорадний...

Довідавшися про Полелю проступність, усі володари на всіх краснокряжах почали гудити... Негайно-ж уточили змову покарати... Засипати пісками... Запрудити камінням... залляти водою... Найперший вихопився с помстою володар на Черлені, Черленник. Він у захоплені вилляв усеньку свою воду на Зебу... Краснокряж утратив рівновагу, перевернувся та й комітнувся в безодню...

За ним потрапив також і володар на Краснокряжі Змарагд... Те саме сталося з володарем на змарагді Змарагдумом... Обидва ці краснокряжі звалися в безодню, сформувавши на Зебі величезніх моргулів.

Зі всюди посыпався пісок, ятrina, каміння... поллялася вода...

В час оцеї Хуртовинної помсти, загля кедної стокмилися Світлонці проти Полеля, несподівано схопився Зебог... Він простягнув над Полелом величезну п'ястерницю, кедна розгорнулась непорушною покрівлюю... Під оцим захистом Полель урятувався. Зебог радів, не можучи скомпонувати голосніх речених загля вшанування такого несподіваного Краснокряжного Світлонича...

Коли скінчилася Хуртовина, Зебог почав розглядати Полеля, кедний світився в питьмі... Він був ядерної зогрядности... Трампонні шати були цяньковані звабливими визерунками, загаптовані блакитнозлотіми лелітками. Руки були по лікті сполучані з клубами тоненькою плівкою

також блакитно злotoї барви, на кедній виблискували червонасті тритокми. На ціх вітрилах Полель і переносився с кряжа на кряж. Невеличка кресаня севлюжної барви була оторочана чудовими листочками на подиб павичевих степір'ячок. На чолочку цеї кресані миготіла перлиста зірниця. Чолень був ясноваблючий, любомірний.., Ноги оброслі севлюжною мастою,. Литки поколіна оброслі севлюжним шръячком., Над кожніми вязами барвили рихви пеловані сайфірним пелом. Чудова ділниця від череса поколіна була також леліткована синоперлистим пелом. Черес померанцевої барви був стебнований золотавістю., Надренник був зарослий також севлюжною мастою., Шия була закругляна златосайфірним ґерданом.

Зебог поставив Полеля на свою розгорнуту ліву долоню; він зауважив що ніякий леп, ніякий ґлиз не прилипав до Полеля.

Тремтючи всенъкій з радосчів Зебог урочисто висловився: загля тебе тут вислонитеся всемайний краснокряж, якого світлонники не бачили!., Ти будеш тут Світовідовим володарем!.,

* * *

В межичасі з останного Санкритиного маздогура вило нився нечувано подухвалий чоловічий подиб. По певному часі він був обдарований гайміном проміннів, опрічно золотосяйним. Лель виблагав у Білобога дев'ять проміннів і почав розшукувати свого брата; він сягнув своїм проміннястим обличам крізь питьму; почав давати Полелю пораду.

Золотосяйний промінливець був названий Даждбогом; єму дано завдання ходити навколо Зеби з невпинним догляданням. Він сягнув цілім споном проміннів до Зеби, почав її зогрівати. Білобог дав шелячникам живносніх маздогурів, щоб вони кинули на Зебу. Вода зіллялася в окремі штоли; ґрунт почав просихати й позвершуватися рослинністю.

Купайлло сипнув пахучої роси, кедна падала й оживлялася пчолами. Видибулися жипаві пташки й почали гучніти всілякими згуками; вирости хащі, кусчі, дерева; понад ними почала снуватись юга. Зеба позвершилась у небачану барвистість... Білобог дозволив Ладі піти на Зебу; Вона прибула сюди в супроводі дорадника діда Ладо. Полель привітав їх палахнучою радістю. Вони принесли на Зебу кошика з різними ягідками й овочами; Полель накинувся на них і поїв усе. Незабаром почали рости дерева, кусчі й хащі з овочами, з ягідками.

Лада лишилася на Зебі при Полелі.

В неї набрякали клярби що-дев'ять днів; кожна де-

в'ятиденна доба вишибувала маздогура, с кедного Світосяйний Див оживляв хлопчика чи дівчинку, по черзі. По вісімнайзятох днях було двос діток; першого хлопчика дід Ладо назвав Антос; першу дівчинку, — Гелечниця. По сто шістьдесятх двох днях було вже вісімнайзятеро діток... Наступні діти були названі: Кімер, — Танечниця; Данапро, — Марена; Лучкар, — Мая; Мокош, — Купава; Лужень, — Коляда; Яруш, — Чмутиха; Купавець, — Дієвідка; Краснозеб, — Зоровідка.

Довідавши про Дивову могутність на Зебі, Хорош, Радонин, Колядун і Купайлло прибули на Зебу до Лади й Полеля. Лада відчула поновно натиск паухучого легіту: кожні дев'ять днів явили новітніх діток. Ладо назвав їх: Сяйвокрес, Барвокрес, Плеядник, Білозор, Красноквіт, Краснохвиль, Хвилюбор, Пут'яко, Лопут'яко. Всі вони були на послугах у Хороша, Санкрита прислава на Зебу тасмну Легітніцю Гаївку; ця почала поплечничати Хорошеві при надхненних співах. Хорош, крім своєї краси, виплекав собі флюяру й гусли; він уже грав і співав.

Невідомо з якої потуги, вишибнули Манець, Літавець, Перелесник.. Ці статі були вельмо самарні межи собою, то їх уважали за тотожну стачеру. Вишибнулися щче: Мана, Літавиця, Перелисниця; ці статі, жіночого подибу, також самарили межи собою, то їх також уважали за тотожну стачеру; це мов-би мінливиця.

Полель доручив кожному синові певне завдання. Перший син Антос поселився на погірьях і дбав про лад на горах, кручах і зворах.,

Кімер повинен був кермувати житям у широких розлогах. Данапро кермував великими дунаями. Лучкар доглядав гаїв. Мокош доглядав ниву. Лужень пеклувався ливадою. Яруш вартував города. Купавець тішився плесами й річками. Краснозеб захисував овочові садки та прислугувався Євітниці.

Дівлі мали окремі завдання, кедні були навіяні Велосом та Світовідом... Гелечниця компонувала пісень і славенів ядерного змісту. Танечниця компонувала приспівів та прискоків жиравіх, кедні призволяли руки й ноги до хуткого ворушіння. Марена компонувала жалосливіх, прочутливіх голосіннів. Мая компонувала славенів на великолюдяні події, супроводила собі на цимбалах. Купава компонувала пісень веселого змісту, кедні стосувалися до кохання й дружелюбності. Коляда компонувала пісень лицарського змісту й похвальніх стевенів. Чмутиха компонувала кумедніх та сміховинніх пісень, а то й чудернацькіх.

Дієвідка затямлювала все, що діялося в цілому Світлоні чи на Зебі. Зоровідка спостерігала невъявні та недосяж-

ні ворушіння в найвисочствях. Всі вони вважалися Світодарними Красновежницями..

Два чергові маздогури вилусчані з Ладиніх клярбів прикінули дідові Ладо новітніх двох красунів; іден світився вухами, руками й ногами; другий світився цілим своїм по-грудям по поясницю. Вони були також обдаровані легітніми вітрилами, могли здійматися вгору з нечуванною лехкістю; під Маїни співи летіли на кручі й бескиди; при Чмутишиніх співах вони танцювали наїдрібніше, крутилися прудкістю вихрів та зникали в легіті.

Дід Ладо назвав їдного Світлонцем, а другого Світливцем. Шче два чергові красуни висловилися, кедніх Ладо назвав: їдного Слівокресом, другого Яскравцем. Вони також були с походження Світодарів; усі слухалися Хороша й Гаївки.

Наступні статі дівчачого подибу мали завдання шгодениців та Невгавиців. Їхнім ворушінням живилася різномайтна рослинність.

Всіх діток у Лади видибнулося дев'ять по дев'ять; її названо було найшанобливішим найменням: Матінка Лада.

Від Невгавиців та від Шцоденниців родилися Зебники й Зебниці, кедніх видибнулося почесний гаймін; вони слухалися провідників настановляніх Радонином, Купайлом, Колядуном. Кожний мамунок і кожна мамунка повинні були досягнути до знання всіх таємниців, щоб таким чином заробити богостійної шаноби, щоб мати доступ до богодвижного дібля.

Богами були названі вічнотворчі та невмеручі потуги. Коли незмірні скописьки штолів заповнились водою, то вода проголосила свою могутну потугу: Водяника... Цей Бог мав у водяній глибочині власні величні хороми з барвистого кришталю.

Надземні Боги мали свої поселі з барвистого легітного трампону. Водяник проголосив таємну стать витворану власною потугою, кедну призволив собі в дружину... Він її назвав: Лога...

С пливом часу застакувався чудовий лагідний побут позвершаний Білобожкою гармонією...

* * *

Якогось дня зебники, бавлячися, повалили на діл величезного дуба; деревина простягнулась і вишарпнула зі зеби своє коріння. В зебі зашипіли великі продухвини, с кедніх плинув таємний путер; він путрив сірим тепліном, а з надрів Зебиніх шамотіли, гомонявили, шепелявили хармарні голосіння. Зебники почали відломувати с подоланого

дуба гиляки та ними рискалити Зебу. Прокопали вони величезну штолу й викопали кілька мотяшок якогось пра-дива, с кедного почали розлазитись по змарагді гадюки, черів'яки, ропавки, плавуни та всілякі земляки. В довершенні цеї події вибухнув порохнявий путер, скедного висплюнилася величезна чорна тінь-потвора. Ця тінь почала розмовляти й скаржитися, що Числобог заховав у Зебиній глибочині славетні скарби в подибі зоросяйніх самоцвітів, якіми можливо було-би незмірно роскішніше приздобити Зебині простори. Зебники зацікавилися просвідуванням цеї чорної потвори, покликали зебниців на свою стежку й пішли рискалити Зебу в тих місцях, куди їх верхопрудила чорна тінь.

В певному місці Зебу розривали спочатку п'ястерницями, потім дубовіми гиляками; нівечили рясти, квітки, пахощі; ранили Зебу в надрах. Відкопали пірші перелоги зі самоцвітами... жінки накинулися на них... почали загарбувати жменями, ховати в чуприну, в рот... Самоцвіти розсипалися... вони знов хапали їх та почали штовхатися й битися... меж них утрутилися чоловіки... сталася бійка.

Величезна більшість бійкарів тут розсипалася порохом, гинші зробилися гноем і мерляками; багацько занемічніло, постаріло, підувало на красі та знеприкаяніло.

Певна кількість їх побігла до матінки Лади зі скаргою, росповідати про негоду.

* * *

Полель, почувши про цю жахливу подію, скликав слухняніх прихильників, наказав їм одібрати самоцвіти від бештальників та й засипати в ту штолу, с кедної вони були видобуті, але цей наказ удванайцятив злодійство... Чорна тінь повела що хвелина, то далі в гинші місця тукменити, роздрати Зебу, видобувати щохвелини гинші барви самоцвітів.

Несподівано настала ніч, а в високому просторі засвітилися зориці, зори, зірки й зірочки.., Лада з Хорошем негайно майнули в горішній простір...

Іполель затурбований дивися вгору й міркував про лихочасність... Нараз над ним загиржав, загиготовав дванайцято-лунним реготом таємний гуркіт..

— Хто гуркоче несамовито в мому володарстві!. — спітав Іполель звінким голосом.— Я регочу!,, відповів якийсь голос хрипогульно... Регочу й реготатиму завсіди з вас усіх... вадитиму вашому здоровлю, добробутові, шкодити-му вашій красі, вашій духовності, вашому змарагдовому краснокряжеві...

— Ти пашчекуїш вельмо сміливо, та боїшся станути

переді мною своєю стачерою!.. відказав Полель; отже, ти не-годний рівнатися зі мною; ти нездібний також мірятися з мею потужністю!..

— В твому краснозгучному реченні гучніє певна частина правдивости... покищо, я не хвалитимуся мею потугою, бо я шчойно формую мое військо; показатися-ж тобі можу... дивись; я над головою твею!..

Полель глянув і затремтів... з ніяковости, з дива, з роспачу... над ним, зачіпивши штирома ногами й вісьмома руками, за кілько деревів, простягнулася величезна чорна потвора. Голову не можливо було вбачити, хоч і ввижалося, в темному сутінку насталої ночі, що за кожним руханцем тайлася велика голова; ці дванайцять головів скретогали найсухішою злостію!..

Потвора почала новітну промову, перетинаючи її скретанням у двайцятох пашечках: «Ви скинули мене з мого, терему, жбурнули мене в глибоку нетру, засипали пророхом, камінням; замостили чвиром, закаручили смовдлю... Скільки часу довелося мені пробути в нетрах, я почислити нездібний.. Знаю, що твоє число дев'ять, то я вхопив собі дванайцять.. Твоє кодло числите дев'ять до дев'ять, а мое дванайцять по дванайцять; отже, вісімдесят їден проти сто штирицять штирох... Заповідаю помсти на сто штирицять штири тисячі років!.. Стрибог буде співчувати мені при кожній своїй можливості!..

* * *

Я вже знаю хто ти!» — гукнув посміховно Полель: — Чор-но-бог!» Одверто кидаюся в боротьбу с тобою!; Тебе-ж я достану навіть на найвисічих деревах!,, Знівечу й запротору навічно в найглибші нетри!,,

Зась дурникам до глуздів!,, Гукнув Чорнобог... Я не самотний., Я вже пустив на твоє кодло дванайцять по дванайцять тисячів моїх бісиків. Нині вони ще маненькі, але підростуть незабаром... дивись!.. Чорнобог зник... а на кожному листочку на деревах ворушилася чорна маненька потвора, в подібі пергача... всі вони вишкірали зуби й сичали..

Антосе, Лучкаре, Лужню!, — гукнув Полель... Три красуни ментово зъявилися., Полель показав на дерево.. Лучкар стрільнув і сайга впала на діл з нахромляним шушварком., А всі гинші зникли... А „боягузне кодло„, поховалися!,, гукнув Полель., Дарма., я не сяду на спочивок доти, поки не знишчу цого шкідливого кодла! „Мої сини, це Божки з рожевою кровію в жилах, зі золотими мозками, зі сайфіровими очима!..

Краси Білобожої ніхто не знівечить. Я стою вартови-

ком з моїми дев'ятоюма Божками.., та ще з моїми дев'ять по дев'ять.., Збіглися до нього всі Божки.. прибіг також і Цибайло, Стрибин та Стрибогів нашадок, пропонуючи Полелюві свої послуги.., Цибайліві Полель кейнув срібного лучка з належною квотою сайгів, приймаючи їго в курінь у постаті потужника. Полель гукнув погрозливо Чорнобогові: „По-чинаю полювання на твоїх злочинців. Боротьба не вгаватиме доти, поки не винешчу всіх вас!..

Чорнобог, у відповідь, гаркнув столунним сміхом: я не піддамся! „Знай, що твої дудлики відкопали в багатох місцевостях цоновно самоцвіти, з якими вони втікли далеко від батьківського перечиння.., З останної присельної штоли видибнувся на Зебу Морфаль с кількома своїми змовцями. „Цей курінь діятиме зі мною!, — Гарконув Чорнобог...

Полель шайнувся зі своїм курінем на вздохін злочинців. Багатох наздогнав і покараав згубою... Таким робом почалася межи братерська бійка, незгода, страта... чвара...

Вернувшись до Ладиної садитби, Полель не знайшов Матінки в поселі.. Цибайло, посланий в розшуки, приніс ведьмо сумну вістку... Матінка Лада зникла... зник дідуно Ладо, зник і Хорош... Полельці зійшлися на раду й підбадорували Батенька Полеля... Несподівано видибнувся перед громадою Зебог.. Він почав розмову з Полелом; їгна постать придбала вже величної Божескої подоби.. Голос їгній згучав люботрівним бесідом. Він сказав, що завдяки Полелювій присутності на Зебі він обернувся, з огидливої потвори в дійсного Бога людянику. Так само всі створіння безформенні, ропавні, миршаві, кедні плавували в драгах різного кисеню, нині перетворилися в подиби гарненьких легітників, порхунів, стрибунів, дибенців..

Зебогове володарство виросло й розвинулось в небачений по цей час краснокряж.. Він запевнив Полеля, що сприятиме всім творчим потугам.. Всі тукмени, всі близни, всі пошчерблення нанесяні Зебі, він загоїть і позвершить їх свою творчістю. Цій вічній таємничій творчості сприятимуть: Білобог, Числобог, Стрибог, й Матінка Лада, кедна видуватиметься в певну добу на Зебі в подобі красновеженої Квітниці..,

Настало ніч. Всі Полельці шайнулися, кожний на місце свого призначення, на близького завдання.

Наступного дня Цибайло прибув до Полеля з відомостями, кедніх він роздобув у незмірному просторі. Полель кейнув Цибайліві сурму подаровану вночі Зебогом. Цибайло прогучнів дев'ятоюма клярами. Всі Полельці прибули ментово до Полеля. Цибайло почав свою доповідь.

„Злочинні шушварки порискалили в чисельніх блитах Зебу. З отіх продухвинів повилизали на поверхню всілякі недуги, кедні вадитимуть усому живому світові; навіть деревам і найдрібнішім рослинам...»

Чорнобогова Чухля вродила двох виродків: Упира й Босорку... Від оціх уродилося дві почвари: Рошхуна й Хава. Від Рошхуни вродилися два згубники: Страхопуд і Яропуд. Від Хави Чорнобог надістся видибнути ще дванайцять потурнаків... Крім того вже сопушать на Зебі вадкі рослини посіяні Чорнобожичами. Треба навчитись їх роспізнавати, щоб трайніше тривати боротьбу та запобігати всякій шкоді.»

Минула дев'ятирічна доба межибрaterського нищення. Несподівано видибнувся перед Попелом Чорнобог і сказав єму зухвало, що від сполуки Упира з Босаркою вродилися трійнята: Лабуз, Мушкаль і Скомурах. Від сполучення Страхопуда з Рошхуною вродилася також трійниця: Шкареппа, Каравуша й Потороча... На Зебі виплодилася певна кількість паршивок і паршивців... Вони почали занечистювати Зебу й затроювати рослинні коріння всяким вадом.

* * *

По кількох тижнях зебники й зебниці почали відчувати невпинне прагнення до Цурпалочної поживи. Сік ягодний, перга, пахощі, сокоплин як і золоті яблуки й грушки не відживляли нікого. Почали вони споживати в поярному по-дібі, хрін, постернак, гірчицю, блекоту, лопух, пижмо, дурман, молочарник, багун, паприку, чорнобиль, лободу, полин, тирсу, деревій, кріп, то-що.

По кількох тижнях обсипалося листя з деревів, с кусочковів; повіяв холодняк. Зникли трампонні тереми; зникла пахуча юга. Зебники, щоденниці й невгавиці відчули свою наготність; почали тиснутися в штоли купами, гріючися кожне коло тіла своїх побічників.

Вони взялися рискалити печери в горах і скелях, обкладаючи себе листям та всякими пачосами. Багацько тут їх по-мерло, багацько підупало на здібності, почувшишя штакунами.

Скрізь по Зебі видибнулися гриби й гопеньки всілякого подибу. Гаймінна кількість ягідок, овочів, падало з високіх деревів, кедніх зебники споживали гля відживлювання своїх статів. Настали дні мегичливі, хмурні, слотавні, гинелявні. Осоружна темрява втискалася в найвузвікшу шпарину,

в найглибшу водяну надру. Таємничим тягарем нагорталася на думку живіх зебників.

Полель спостеріг, що над Зебою ворушатся невловні тіні; в іхніх таємничих шелестах він почув речення, в яких вони себе назвали: Хаверник, Шугайло, Лихоман, Слотоман. По кількох ночах Полель відчув ще двох тінів; вони почали змагатися та спорити своїми потугами: дмухали перегонно, торосчачи величезніх деревинок і складаючи їх на купу. Вони назвали себе: Шаркан і Борун.

В ідучу ніч видібнулося дві невідомі стрункі постаті; жіноча назвала себе Леся; чоловіча назвала себе: Світлокрес. Вони викресали багатя, кедне спалахнуло й запалило купу деревів. Ця ватра, мов-би промінь Дажбогів, огрівала певний довколишній просторінь. Зебники зраділи й понесли жар у свої печерні житла. Обидві добродійні статі негайно зникли, занехавши на пеньку крамінця й кресачку, при співдіяльності яких вони викресали багатя., Вогонь палахкотів у всіх печерах. Полель тим часом одержав од Клевачуна плуга й показав зебникам, яким робом пригорувати продухвини й шпарини зроблені на Зебі злочинними шушварками.

Цибайло, почувши присутність вогню на Зебі поцибав негайно до ватри., Знайшовши крамінця й кресачку, він поніс їх до Полеля; батько Полель упізнав у ціх орудниках клейноди свого брата Леля, кедний має вічне пристановиско на краснокряжі Сайфір., Цибайло дослухався в Стрибога, що на Сайфірі вродилися дві постаті, любословляні нечуваною по цей час потугою з найменням Перун: Світлокрес і Леся..,

* * *

Холодняк приневолив зебників седіти в печерах; він-же й закреплив в іхніх руханнях думку про шукання самоцвітів. Тішучися промінливим часом вони вибігали на змарагди роздобувати цурпалочної поживности, Полель не піддався на шлункову спокусу й не споживав ніякого рослинного баділля, не споживав і корінців.

* * *

Минувся час холоднякового леговію.., Стрибог дихнув живлючим та відживляючим тепліном. На Зебі вислонилися поновно всілякі цурпалковаті рослини; вислонились і такі, яких не видко було в минулі доби.,

Високо над Зебою в блакітному Світлоні вислонилися Матінка Лада, в супроводі Хорса-Хороша й дідуся Ладо., Матінка сипнула на рилю лону та пшениці; дідуся сипнув

проса й коночленого сімня; Хорош сипнув медунки й куманки., Незабаром усе почало розвиватися змарагдовим роскішним килимом. Незмірний Зебин простір зацвів усілякими барвами.,

Матінка Лада ходила по світливих трампонах, але на Зебу не сягнула.., Всі зебники зраділи., почали вигукувати різні речення й гуляти на всілякі високи, на небачані вибрики.

Іден зі старших зебників з найменням Берладець пішов таємно в Ладин гай, зробив дев'ятьтigranniу підвальну, витесав Мамуну самарину на Матінку та й примостиив на підвалину. Довкола цюго честеня квітували вже краснопишним плаесвом красновесник, трояндець, брамінь, трандохил, та тошник., Над оціми кусчами здіймалися нишнокитяшні чремухи, вакації, ггодинці; навколо підвальни стелився барвінок, чебрик, медунка, польвія та гинші паучуці квітки. Берладець обгородив гарно навкружність гаю цюго належною приздoboю., Назвав цюго блита Ладиною паланкою.,

Він оповістив усіх зебників, що Матінку Ладу можна бачити здалеки в паланці, бо Матінка завмерли в розмові... Крім того, щоб увійти в паланку, треба вдягнутися найкрасче та ще й заквітчатися.., Всі кинулися до рогозу й чакану, щоби ткати ділнички й запаски, а на голови звортали належні чубівки, чілочки й віночки..*

Світодари почали компонувати славенів і клярували співом іх на деревах., В певний день, коли все було звортано, Берладець запрохав усіх призволянців до Матінки Лади, в їйну паланку.,

Всі спалахнули радосчами до нестями.., Співи лунали нечуваним здвигом, чергуючися дев'ятотома гармоніями.., Всі Божки світодарні частинили в відроzenні Ладиного любословлення.., Кожний тримав перед своїм чолом свого клейнода й відгукувався з ним у кінці кожної трохеї в кожному славені.

Вміть видибнувся перед Матінчиним чоленом сам Хорош зі своїми гуслами., Поруч його Краснозеб гучнів на флюарі., Мая також присутнювала своїм голосом та своїми цимбалами., Лучкар світив лучком і додавав ним велерічніх згуків.

Матінка Лада відслонилася над своїм чоленом, сяючи вабливою усмішкою. Ця-ж усмішка чергувалась і на камняному честені., Ніхто не міг розпізнати де дійсна Матінка, де Мамуна... Лишень Берладець про це знав та небавом і Полель відчув свою дійсну Матінку в височині.

* * *

Тимчасом навколо гаю зацвів лён і золотилася пшениця; почало красуватися просо, кучеравилися коноплі,. Під вечір дійсна Матінка Лада зникла з гобрію., Хорош відходячи слідом за Ладою дав Полелюві пригоршчу таємніх зерняток, тля закінчення цеї незабутної днини пахучим легітом. Берладос приніс велику шполу гранок палахкучіх та сипнув на них частину зерняток... почав путритись рожевий димок, віючися над Зебою солодким пахощем. Всі зебники, мов-би сп'янілися... почали тут обійтися, цюлуватися... повільно розійшлися, поостуючи в свої житлові будинки. Частину тіх зерняток Берладос розкинув навколо Матінчиного честеня. По кільконах вирости й позв'ершилися Дажбоговим квітом соняшники.., Ладина паланка диводійно вабила всіх небаченою красою...

В якусь днину до Берладоса прибув, од Санкріти-Маздеї, красун Гавромазд... Він пропровадив дев'ять дівонок зі загальним найменням: Невгавиці... Складавши всіх зебниців, Невгавиці сказали їм, що певна кількість їхної родини заважнила... В них родяться діти., Діток треба вдягнути в чистеньке шатічко.., Невгавиці показали тут яким робом плекати, с конопель та з лону прадиво., почали прости, снувати, ткати.., З найгрубшого рубу чоловіки почали формувати ятки, позвертаючи їх рогозом, чаканом, гочеретом, шелюгом. Всі рослини позвершилися поновно гайміном ягідок, овочів.

Полель відчув у собі давнішну здібність легодвижної потуги. Він доручив провід народом Берладосові. Виправивши свої вітрили, він ворухнув ними й полинув леговійним простором до свого брата Леля в незмірний Світлон.

Берладос призволив до себе вислоняного Числобогом побратима з найменням Селаш. Цей чолак позначився таємніми знаннями Світовідника. Цей відун просвідував про не-зnanіх статів таємної потуги всесвітного відчування майбутніх подій у природі, кермованій двома головніми двигунами: Дажбогом і Стрибогом... Цім обом потугам Селаш упорядив майстаси. Видобувши рожевого мармуру з його бескида, він виснициарив два Чолені в пошану Дажбога й Стрибога.

Шаноба першій потузі призначана була на два рази по дев'ять перед святом у пошану Матінки Лади., Стрибогів шанобливий день призначаний був на час, коли квітус пшениця.

До часу поки Стрибог дихнув зимовим леговісм, зебники зібрали в стодолу пшеницю, просо, матірку й соняшники. При Невгавичиніх указівках зебники придбали всякої по-

живности потрібної на зимову добу. Поселі вже також були приладновані до зимової доби. Ця доба вже не дошкуляла нікому своїми слотами, туманом та негодою.

Коли Дажбог усміхнувся до зебників яровим тепліном, то в них уже було дев'ять по дев'ять маненьких нашчадків., На Дажбогове свято Красновежниці вислонили дев'ять Гаївок; їх було названо: Панянки-Веснянки., Вони відзначили це свято новітніми співами. Владновував це свято Корифей Радонин і воно набуло назву Радониця.,

Наставше Ладине свято цей рік відбулося з нечуваними несподіванками... Видибулися два красуни на величніх комонях.., Вони виконали красналицарські брики, спори, змагання, шугливі перескоки, дивовижне стріляння з лучків, красномовне співання.., Знікли вони також несподівано.., Це-ж були брати Лель і Полель..,

В днів два по дев'ять після Ладиного дня прибув ясний Божок Волос і привів дев'ять комонів та дев'ять комонок., Він дав цю худобу в володіння зебникам., Обітував і в майбутньому часі помагати всякою хосенною худобою.

В днів три по дев'ять по Волосових дарностях, видибувся гарний чмутоватий Лужень, уквітчаний виноградом і хмелем., Не чепурній чудерній кресані абки с хмелю проголошували слово: Сімаргель... Він покликав Яруша й дав єому зерняток у трох подибах. Яруш посіяв їх на своїй царині. По кількох добрах росли й квітували: хміль, виноград і тенгериця.,

* * *

Купайлло, запрохавши до спідки Купаву й Чмутиху, владнував прилюднє свято в пошану Стрибога., Він висвітлив громадянству, що в дунаї панує Водяник зі своєю дружиною Логою; вони викохали всекружного Стрибога, кедний видибус на хвилю свого духа. Стрибог має дев'ять побратимів, кедні слухають усіх їхніх наказів; ці побратими виконують ретельно всі Стрибогови воління й примхи... Найперший славень у цей день виголошений буде в пошану водяних Логи.

Жус також призволився до владнування цієї свята, бо: Стрибог ворушить легіта: він очисчає легітну пергу, він оживляє скрізь югу, прислуговується природі в очисчуванні надземного леговію.

Краснолітну Мамуну з найменням Лога примісчуvalи на великій колоді край плеса, приздобивши барвінком та ливадніми рястами. Гаївки й Шчоденниці бігали по лану й поливаді, зберали різні вкітки, звивали вінки й квітчали ними свої подоби. По заході сонця молодь квітчала тернину чи

вербину, скроплювала її водою в супроводі жартовливіх пісень, ходячи навколо неї танком.

При належніх піснях розпалювали снажну ватру з найменням Купайлове багатя, ходили танком навколо ного, розгойдувалися й перескачували понад ним, бо: вода все та всіх обмиває; бо: вогонь нишчить усяку нетреб, а всяку треб гаркус.

Стрибога й Логу благали, щоб і вода була чиста; щоб і риба в ній гаймінилась найчільніша; щоб і Водяник не чинив зебникам ніякого лиха в час купання, в час прання шатя, в час рибного лову, в час вортання лону й конопель..,

В кінці цеї події Дівоночки кидали свої вінки на воду, дивлячися в який проставень попливе він. Дівоночка закохана в якогось Плужнія клала свого вінка на прилюблену головку й негайно втікала, ховаючися межи челядноньку., На закінчення Плужні термосили багаття... в час коли гискри кружляли в леговії, дівоночки ділили завітчану Гельчину межи всіма танечницями та й росходилися по своїх домівках, пильнуючи свою гилячку, щоб не згубити.

По півночі на святкованій царині видибнулися дев'ять Світливців, дев'ять Світлонців і дев'ять красноліткових Жинжурок... Вони чергувалися гуртом, двійково, трійково та всіляко в чудовіх танках і танцях... Вони танцювали й кружляли понад плесом не хвилюючи води, не толочучи рясту., Перед ранком видибнулися дві невідомі статі; це були Димняк і Туманник; вони кружляли також по воді, завиваючи в танець Світливців, Світлонців та Жинжурок. Зникли вони всі невъявно при першому згукові ластівки.

Згодом Берладос оповістив присутність новітнього Відуна при свіtokружному кемзуванні. Цей Відун звався речним паймення: Числобожич... Берладос висніцарував новітнього честеня в пошану світовідної потуги, назвавши цю великорідність найменням: Світовід...

Честень Мамун уві їдному тулупі вершився штирома обличами...

Берладос уповноважив Числобожича владнувати свято в шанобу Світовіда., з належними промовами, віршуваннями, співами й гришчами. Це свято відбулося в днів сім по дев'ять по Купайловому святі; продовжувалося три дні. Дівоночки й женчики, щоденниці й плужні, були заквітчані вінками й обжиночними чічками. В третій день закохані лужняки обмінювалися вінками й підходили до Батенька Корифея по любосхильне любословлення в подружливе житя.

Світовід виконує завдання кругосвітного спостерігача, Світлонного впізнавача... Такий Бог повинен був орудувати штирома головами, штирома чоленями, штирома мудростя-

ми. При цій великомарності згуртовалися новітні цукальники знаннів про таємні зъявиски в природі, про вибухи в надрах Світлону, про несамовитість у вибриках Стрибога.

Тут об'єдналися думкари, вітрочуйники, птахознавці, рястознавці, плодознавці, пергознавці, рисознавці, шумознавці. Світовідною справою зацікавилися також і Світодари й Красновежниці, кедні розвинули творницьку ворушливість у всіх відтінках житівих, де позначилася окрема саморисність у кожній здібній статі. Всі дев'ять Полельців почали спорити, кожний побіч свого побратима в належних змаганнях до новітного придбання, до невъявного творництва.

В днів два по дев'ять по Світовідьях вшанована була присутність Велосової добродійності, кедна позначилася хосенною послужністю в комонях, бержулях, вівцях. В цей день Їус почав розмовляти з одважнimi зебниками людяною мовою... Він показав, як видобувати молока в бержулах, у зигзигців; як видобувати мед у бортових деревах; як засвоювати пчоли в бортях на ливаді, в гаї, в діброві та побіч кожної царини посельного близу... Показав, що виноградний сік можна споживати, що можливо варити хміль з медом, варити достиглу тенгерию, відживлятися маком, сімням; навіть соняшниковими зернятками..

Наваривши зебникам сіти медової, він упився нею та й чудував з молодицями кілька днів... з нього дивувалися та сміялися..., вуси навіть юму вкоротили... Він, отяминувши, засоромивши, втік од зебників і не хотів далі з ними знастися... Не пізнавав-же самого себе в плесовому свічаді.

В днів два по дев'ять по Велосовому святі Полельці вшанували Сімаргаля. Всі заквічалися виноградним листям і серпійкою; в цей час виноградне листя придало гарної барви й само падало на Зебу. Невгавиці сполучилися в танцях зі Шходенницями й Плужнями. Чмутиха вигадувала й виспівувала що хвилини новітніх пісень, супроводячи в танцях гуркотливим бубном.,

При цій нагоді видибнулися новітні Їнжерухи, кедні танцювали надивовижу моторно., Числобожич похвалив їх за цю моторність і почастував їх власною ситою; тут- же він їх назвав танечними Вихровицями.

Наступного дня веселосії продовжувалися ще з буйнішою захопляністю..., сіти спожито більше понад перший день., видибнулися несподівано, Світлонці, заквітчані брамінем, красульками й виноградним листям рожевої барви. Чмута продовжувалась до півночи.,

По півночі найжипавіша Вихровиця зомліла, впала й знепритомнилася. Світлонці підхопили тут її та й понесли

кудись... Присутні засмутилися, дивлячись їм у слід. Мовчали всі, боячися схібнути шанобливої тиши.

Несподівано видибнулася Танечниця в супроводі дев'ятох Світлонців сповістила всім, що Вихровиця до них не вернеться... Напродовзі дев'ятох днів буде вона свідчиться в Навках; а в дев'ятий день її заквітчас Рахман своїми квітками й запровадить у Сваргу...

Рожево-блакітну Сваргу спорудив таємний Сварог, гля вічного спочивку всім статям, кедні людяно жили, людяно прислужилися своїм фахом перед своїми побічниками. Цілу дев'ятку днів зебники відбули в мовчанні, в тихій що денній праці, поки душенька їхної побічниці відбувалася Навчині завдання... Навка повинна зібрати всі свої скарби, кедніми була обдарована природою, та кедні могла вона десь розгубити, вештаючися по Зебиніх просторах.

Якщо Душенька вельми довго боргалася на Зебі й нездібна зібрати всіх розгубленіх пагностів, чупринок тощо, — Рахман її підшепував де вона схібила.

Вже вгорнувшись в довічні Сварожі трампони Душенька мусить виходити вночі зі Сварги, щоб залагодити свої ганебки залишані на Зебі... Не мала-ж вона дозволу плювати на вогонь, на воду, на рослинки, на будь яке, навіть найдрібніше створіння... Не мала дозволу занечистювати найменшої стежки, ні зневажити найменшої статі. Всі свої ганебки вона повинна закреслити на продовзі штири рази по дев'ять ночів, щоб їйні живі побічники нічого не бачили.

По днях два по дев'ять по Вихровичині згубі, Світодари владнували свято в пошану Мокошевої ласки. Білозор, Красноквіт, Пут'ко й Лопут'ко звортали Калиту, кедну запропонували всій молоді... Пшеничне борошно завортане на меду з молоком споживалося молодью, запивалося ситою в супроводі веселіх пісень і танців.

* * *

В днів три рази по дев'ять по Мокошевій події Числобожич оповістив пошанну памнятливість тасмному Сварогові., Два дні відбувалася певна подія вдячности Зорично-Сайфірній потузі, кедна подбала про вічний захист усім пересягнулім Навску стежку.

Сварога відчули всі громадяни, кедні втратили семянину чи сябера зі свої родини... Відчули тут їго належною певністю зебники старшого віку, кедні ждали щодня свого житового кінця.

Марена висловилася в ціх днях вельми слушною статію.. Тут її похвалили: Берладос, Числобожич, Сelaш, Невгавиці й Шцоденниці... Маренина краснолунність перевисчила всіх Красновежниців.

* * *

В днів три рази по дев'ять по Сварожіх днях почалась доба лицарської шанобливості. Ця подія відбувалась на продовзі дев'ятох днів; кожний день був призначаний якомусь Атманові в подяку за певну прислужність у громадско-Атманському значенні. В цих днях вислонилась найдотепніша Красновежниця Коляда, с кедною чергувалися: Колядун, Мая, Танечниця, та доскооклива Чмутиха.,

* * *

В днів три рази по дев'ять по Колядинах прибув невідомий по цей час Корифей з далекіх країв, найменням Роксоль. Він привітався з найлюдянішою прязністю з Радонином, Берладосом, Селашом, Числобожичем.

Гучномовно він сповістив, що набув певні знання про наймогутнішу потугу, кедній він прислуговується. Наймення цеї потуги: Перун.! Ця потуга надхнула підземного Клеваша в шуканні зброї гля самопевности... Клеваш, кедний зметикував плуга, рало та борону, викував кресака й пристосував їго до багатя, кедним послуговується Перун... Цей всесвітній могутник має можливість торосчити скельні кручи, бескиди, камняні гори... Щому могутному Бліскавичникові належиться найвисча вселюдна шаноба...

Числобожич просвідував юму, що кругозірний Світлон завдячує своє гіснування лише Білобожій могутності; все-ж довколазебне гіснування завдячує двом потугам, діючим у згоді: Дажбогові та Стрибогові. Числобожий Світовід вислонився спостерігачем у всіх розвиткових діях. Роксоль запевнив усіх відунів, що Перун вибухне власною могутністю в посвідчення свого гіснування. Всі стокмилися, що ждатимуть Перунового свідчення з одвертістю.

В днів три рази по дев'ять по прибуті Роксоля зебники почули велими гуркотні вибухи Перунової снаги в горішній незмірності Світлона. Він бліскав і гуркотів, загорнутий в темну хмару. Негайно зібралися всі Відуни й Світодари гля вішанування тасмного Бліскавичника. За вказівками Роксоля було спорудяно дев'ять кострів гочерету, доповняніх та по-звершаніх тарасом зі всяких рослинок.

В наступні дев'ять днів Берладос висницарив новітного мамуна з червоноастого малахіту., Голова була випелована змарагдовим пелом; очі світилися палахкучим зірничником; вуси також зірничної барви.

На дев'ятий день було призначане здвиговиско в пошану Перунової снажливості. Запаляні були всі дев'ять кострів разом у нічну пору. З великої ватри здіймалося вгору вели-

чезне червонасте марево; дим розвіявся в великий простір навкруги, навіваючи переляку на звірів і звіряток., Збіглися до ватри всі Роксолёви хованці та прихильники... Почали вигукувати похвальні трохеї.,

Гочерету добавляли шкохвилини на продовзі вечирної пори до перших півнів. У Світлоні видибнулося багацько сяєв, кедніх по цей час ніхто не бачив... Ніч особливо незабутна... Вгорі, межи Світлонцями, вислонилася Леся... Роксоль уклякнув і вигукнув: Леся!, Перунова спокличниця!, Потужниця всім Атманам, усім Лицарам!,,

Вранці наступного дня Роксоль покликав певну частину хованців своїх і сказав їм, що в попілі вони повинні знайти дарунки, які Перун їм призначив. Негайно шайнулися вони в попіл і виймали зброю в подібі чигалів, топузів, шабель, яких по цей час ніхто не бачив.

Від цього дня боротьба зо звірами відбувалася з певним траєм та з більшим доробком. Гарно вишправляним бламом приздоблювали житло, постіль... почали також пристосовувати в одягливість.

* * *

В днів три по дев'ять по Перуновому здвигу відбувся здвиг у пошану Дажбога. Нині на цю подію прибув невідомий по цей час Відун Гопаниш. При кінці вроочистого здвигу він прочитав зі своїх шпаркалів належну відомість про Білобога й Сенкріту-Маздею.., Цому найпершому подружжї належиться безкінечна шаноба... Надхнення цього Світлонного подружжя розвівається на Дажбога, на Стрибога, на Ладу, на Світовіда, Хороша, на Велоса, на Сварога, на Сімаргеля й на Зебога... Це подружжя кермус в незмірностях дев'ятома потугами. На підвальні цеї важливості в час Радониці, Ладониці, та Купайла, Білобожа присутність була позначана в кінці кожного свята. Славень у пошану Білобога й Сенкріти скомпований Опанишем, звався Гопанишанок., В виконанні цього Славеня частинили всі хоромники, гусляри, дудари, флюярники.

* * *

В днів два по дев'ять Ладониця відбулась уже з добавком Гопанишанку при кінці.,

В днів два по дев'ять по Ладониці в час Велосової радости, Зебники мали дев'ять молоденьких комонок. На початку цеї події видибнувся новітній Відун: Зебоняк. По першому радісному славені в подяку Велосові, Зебоняк зауважив красномовно, що Велос, пишаючись промінливістю навіяною Білобогом, залежить своїми ворушливими дарно-

стями, від Зебога. Нинішна пошана повинна бути висловлювана в переважній мірі Зебогові. Зебоняк, — ревний просвідувач Зебожої потуги й творчости. Він-же також і певний Велосів ратай. Проспівані тут ним трохеї зебники співатимуть у майбутніх роках, у час цього свята.

У днів два по дев'ять по Зебожо-Велесовій · днині, Купайлло, Купава й Чмутиха владнували знов днину Стрибогової втіхи... Забава відбулася зі звичним захопленням; у ній частинили всі зебники та велика збірнина леговійників., Леговійники висвідчили в цю днину особливу жишавість і невтомність.., ластівки великим табуном співали й раділи понад плесами; зайворонки позначилися нечуваніми клярами; соловейки перевисчили гуслярів та флюрників; травлюки, тирчи, чечоти, кані, перепели спорили на випередки.

На девятирій день Лужень, Купавець і Купава, запрохали всіх зебників на нічну подію до дунаю, вшанувати свою присутністю ченініх Водієвих борганців, кедні висловляються в жишавіх вибриках і моторностях.., Почавши вечіровим сутінками, до світанковіх блимків Водяник і Лога тішилися своїми челядниками., Русалки, Рогозники, Підлозники, Мана, Літавиця, Перелесница, Манець, Літавець, Перелесник, Прудколаз, Брикунець, а також і певна гурма Світливців частинила в цому нічному краснолітку., Перед півночю прийшов і Жус на цю краснолітку, в оточенні Мавки й Ливадниці. Купава негайно взялася чепурити Жуса різними колосками, лопуховими квіточками та пижмовим цвітом. Лужень і Купавець запевнили зебників, що Водієви й Логині борганці не таять ніякої зловійної думки, відносно заподіяння комусь якогось лиха меж людми.

* * *

В днів шість по дев'ять по Водієво-Логиному святі почався знов привселюдний рух у пошану незмірної мудrosti: Світовідої.., В цому році було висловлено й відслоняно багацко нечуваного знання й доробку в царинах різного спостерігання., До цеї події призволилися всі Корифеї відуни. Роксоль випрохав у Перуна дев'ять ясногуркотливих блискавок; Гопаниш викликав дев'ять севлюжніх проміннів од найвисчіх Божескостів Білобога й Сенкріти, кедні сполучилися в незмірному трампоні від гобрю до гобрю., Радонин з Гаївками звортав пахучої Калити, кедної вкусили всі присутні Відуни й Світодари, в наймення Матінки Лади., Каюта була п'янливо смачна., Чувся в ній Ладин подих; відблискували від неї Хорошеви сайфіри й золотавці.

В третий день її вкусили всі нареченні, помінявшіся він-

ками й почувші любословья від Корифея на подружливе життя.,,

Числобожич уладнував красну господу в якій відбувалося споріднення всіх молодоженів.., На подиб Калити був уже звортаний краснорічний Хліб названий Коровасм.., Були вортані також і шишечки с того самого місива, кедні були роздавані всім запроханім у перший вечир. Коровай був розділяний в наступний вечир межи всіма запроханіми.,

Гля звортання Короваю були покликані Молодиці - Невгавиці. Вони були заквітчані навмисною чічкою; боргалися вони під назвою: Коровайниці».., Дівоныці - Нареченний призволяно було дев'ять Дружок-Гаївок. Зебникові-Нареченому прибочано було два Дружбоњки, дві Сванечки, дві Світилочки й дев'ять Комонців. Чолаки-Комонці, на приздобляніх комонях, супроводили Нареченого, також на трамованому комоні, в усіх їгніх подорожах.. Дружбоњки, Свенечки й Світилки супроводили Нареченого, на трамованіх і трокованіх возах, лишень до Дівоныки-Нареченіої.

В господах у Нареченіх, на Посадніх столах, пишалося деревце приздоблене квітками, горностасвим пір'ям і каганцями. Воно було назване Гельцем»., Покутяне місце де відбувалося краснолюдяне порозуміння, звалося «Посадом»., Дівоныці треба було стати під шлюб з роспушчаною косою, розмаяною на плечах. Косу розмаював Краснозеб, названий також Розмай-Коса.., По двох днях Дівоњку вберали в шати молодиченного вигляду. Приходило до неї дев'ять жінок; вони відсахували від молодоженки їїніх Дружок і повивали її голову білим рантухом.., Ціх дев'ять жінок названо було «Приданками».,

Посадний загумінок був позвершаний снопом зі всякої пашници, кедного в кінці весілля ділили межи своїками. Весілля тривало дев'ять днів; тоді воно звалося Вельбуч'ям.,

* * *

У днів два по дев'ять по Світовідинах, Зебоняк уладнував поновно врочисту шанобу Зебогові; тут Велосові були висловляні певні трохеї шанобливості. Зебоняк виголосив пересвідчення, що Велоса треба вважати за Зебожого напічадка. Краснозеб негайно призволився до Зебоняка бути статечним у своїй красномовності загля Зебога. Почувши про Краснозебову ретельність, негайно призволилися ще й гинші сябери з великолюдною вдячністю невтомному Зебогові. Шцденниці наклали великіх кагатів усіякіх овочів, які вже дотягли до певної споживності. Довкола ціх овочів лунали трохеї найщирішої вдячності..,

Великий табун қомонів і багацько всякої худоби свідчили про Велосову добродійність відносно зебників; а Зебог цій ворушливості сприяє.,

* * *

В днів два по дев'ять по Зебого-Велосовому дні, Світодари й Невгавиці владнували веселе свято в пошану Сімаргеля. Свято відбулося в природному захопленні, так, як і торік. При кінці свята, в той час коли Вихровиці змагалися в найтрудкішому танці, два зебники прискачили до них і почали шмагати по ніженьках костурбатою жижавкою...

Дошкауляні Вихровиці присахнулися до долу. На щубравців шайнувся Цибайлло с кількома Рахманичами, кедні накинули на збитошників гаркани й попровадили їх на суд.. Їх негайно судив Яма... присудив їм загибел у глибокому темнику...

На ціх двох зебників Чорнобог дихнув, крадъкома, своїм ядущивиком... Шубравці згинули в кінці дев'ятого дня.

* * *

В днів два по дев'ять по цій сумній негоді, відбулась вечирниця в пошування Мокошевої приязности. Білозор, Красноквіт, Барвокрес, Путъко, Лопутъко й Чмутиха, звортали, на взірець минулого року, Калача. Від цього року ця вечирниця приваблювала вже велику громаду спогульців.

* * *

У днів два рази по дев'ять по цій вечирниці, Світливий Велос видибнувся в окремій паланці с тасмним вантажем; він покликав Мокоша й доручив їму насіння гля різнополубного споживання., Мокош покликав зебників і посвідчив їм Велосову приязність... Він посіяв з ними жита, вівса, ячменю, ріпаку, гороху, гречки, сачовиці, лючинки, вязілю.

По дев'ятох днях Світливий Велос видибнувся поновно; він покликав Яруша й дав їму всілякого насіння гля плекання в городі.., Яруш покликав зебників та посіяв з ними те насіння, посвідомивши всім, як поводитися з отіми різними рослинами.

Мокош висловив обітницю, що сприятиме завсіди всімі пашням на широкіх ланах і роздолах. Яруш присягнув сприяти всім городнім рослинам при кожній паланці, при кожній садибі, по всіх царинах., Вони накликатимуть завсіди

тєї спокійності, кедна буде потрібна цім рослинам у кожній добі, в кожний час, у кожну хвельину.

Наступного дня Зебоняк покликав Яруша й Мокоша до свідчення. Зійшлося багацько зебників та світодарів. Зебоняк зауважив прилюдно Ярушеві й Мокошеві, що вони не мають мужності ватувати на Божеску шанобливість. Вони можуть бути вгорнуті в царину Світодарців.,

Шаноблива вдячність окремо за рослинність, як і за восковину й мед, належиться таємному Нектарникові, кедного ніхто не бачив, не въявляв... Ця всеживляча, всевідживляюча потуга зветься Див»... Ця живність горудус невпинно скрізь хоч і не квапливо., В ній сполучані живці Дажбогови, Стрибогови й Числобогови. Див кейнас свої снаги вічно, всюди; всім та всому: на Зебі, в надрах самої Зеби, в надрах водніх, у Світлонному просторі, в надрах кожної рослини, в надрах кожного ворушливця, навіть у надрах трапункового лепу.

Цій снажистій потузі вже компонують належніх Славенів Співокрес, Яскравець та згуколивний Шум. Ці три леговійні статі-невъявники вже спорудили Гуслону загля шанобливості цюго тасмничого «Дива».., Вони розгорнутся з іхніми дивокружностями в дев'ятий день по Водівій ночі.,

* * *

Велосова сприятливість розгонулася в незмірну всюдисяжність., Зеба вислонювала вельмо чисельну кількість усякої живности., Бержулів, комонів, зигзиців та вівців розгаймілися на вселюдний добробут., Молока й-меду вистачало для всіх зебників. Худоба визначувалася дородністю, снажністю., Відуни спогравались у цілковитій згоді., Світодарці доповнювали свої знання та людяно розважали й просвітлювали зебників.

* * *

Коли настав дев'ятий день по Водівій забаві, кедного всі ждали нетерплячо, то вже с початком величної зірниці зебники зауважили, що настає днина великосвітлонна... На рожевому гобрі вислонилася, в небаченіх по цей час, різполеліткованих ваблючіх шатах, проміняста Краля.,

Світодарці почали співати новітніх славенів.., Краснозеб видибнувся найжипавішим фертом.., Він приспівував до кружного танця нечуванніми хореями, кедніх ніхто передніше не въявляв.., Яскравець та Співокрес почали грati на Гуслоні., Величні славені, співані в супроводі Гуслони досягнули до Білобожих просторів., Почали видибуватися, чисельніми табунами, всякі птахи, пташки, пташечки; вони

кружляли навколо Кралі, чергуючися своїми семнями.,
Багацко ціх пташок прибуло з надгорішніх краснокряжів,
навіть посланіх Ладою та Хорошем.,

Пролітаючи над Світодарною паланкою, ці пташки співали, по черзі, своїх добірних трохеїв, згуків ув якіх зебники не розуміли. Дажбог міняв і шкохвелини севлюжив барву своїх промінів., Шум, воруваючи хвилі на дунаї, зворушиючи листя й пелюсточки на всіх рослинах і квітках, утискався в краснолюдний гомін та п'янив тасмною насолодою слухачів, та й виконавців.

Несподівано видибнулися, па світливих комонях, два красуни: Лель і Полель., Шикуючись у своїх леговійніх виготовтах, вони кресали різnobарвого пелу, кедний вихрився навколо світливої Кралі., С під комонських копитів спонився золотий та сріблястий порох, виблискуючи зорійніми стрічками та різnobарвіми лелітками.,

Видибнув і тасмничий Див самоцвітним полумням, с кедного поспались на Зебу блискавичні мамуночки, Лев'ятчики й цурковаті пташечки; всі вони повгрузали в Зебу й захолонули різноподібніми грибами й гопеньками. Вмить Світлон захмурився на дев'ять ментів... На блимаючому трампої, над Краліною подобою блиснув шланок бриллянтовіх абок, де присутні прочитали: Княгиня Квітниця розвівас свої подихи по всій Зебі..,

На високому погір'ї видибнувся Антос, тримаючи на лівому рамені, золоту Тритонку; Кимер стояв у широкій розлозі, тримаючи самарно золоту борону; Данапро видибнувся з дунаю, тримаючи самарно золотого човна; в гаї стояв Пучкар, тримаючи самарно золотого лучка з дев'ятою сріблястими сайгами; на барвистій купині в ливаді, стояв Лужень, тримаючи самарно златолелітного терпана; на купині в пшеничному бліті, стояв Мокош, тримаючи самарно збірного зі всякої пашинці спопа, кедний сяяв різними самоцвітами; на городній царині стояв Яруш, тримаючи самарно кошара заповняного тенгерицею, буришкою, соняшником, маком, бобом, морквою, капустою, бураком, квасолю й т. г.; всі-ж оці харчотриби зорілися любозвичніми лелітками.

Піля плеса вальночився Купавець, тримаючи самарно барвистого кошика наповняного різною рибою й пахучим багуном; на черленій купині вималюувався Краснозеб, тримаючи самарно вагана, заповняного померанцями, курежками, яблуками, сливками й різними ягідками., від нього віяло чарноп'янкіми пахощчами..

В вечирі, в п'янкіх ночініх сутінках, вигулькували, в саморисніх танках і танцях Вихровиці, Женжурки, Світлониці,

Рогозники, Підлозники, Літавиця, Перелесник, Гопенчаки,
Мавки й Русалки..

В перший раз побачили зебники, па нічному гобрії,
золотоливу Діжку.., При світлі цеї Діжки прошикувалися
чорногузи, бусли, болобани, готури, солукви, гуси, качки,
чайки, меви, пірнавці, бубняки, деркачі, журавлі, дрохви,
лебеді, павичі, пульпаки, півні, фазани, сивограки, голуби
й горлики..,

Наступного ранку Димнак і Туманник побачили сп'яніліх штахів, кедні, седячи, ждали Дажбогових проміннів,
бо не мали снаги самочинно знятися в леговій, не відчувши
Дажбогового любослів'я. Таким робом зебники почули їй
побачили, що Квітниця також їм посвідчила свою приязність.,
Дивову таємність відчули всі зебники, Відуни, Світодарці,
Красновежніці, Невгавиці, при всіх житівих царинах
і ділянках.

* * *

Наступне вроčисте свято в пошану Світовіда відбулося
в днів п'ять по дев'ять по Дивому. За торішним передговтом
виконавці долучили ще новітного знання, повітної знаход-
ливості., Всі шанобливі здиги відбувалися завсіди з при-
таманною ретельністю., Невтомне надхнення до праці, до
творчості й до виконання відчувалося в усіх переслонках
від початкового й до кінцевого тибля..

При такому людяному ратайстві, в такому людяному
побрратимстві минули сторічья й тисячорічья., Корифей-
Відуни, вмераючи, переготовували своє провідничє знання
своїм певнім послідовцям., Те саме відбувалось і в поверхті
Світодарній та Красновежній., Всюди чувся послух і повага.,

Померліх клали на шанобливій постелі в Сварожій пал-
ланці.. Вночі брав їх невъявний Рахман і перекеював Сва-
рожичам у блакітно- рожеву Сваргу. Вельми прогалинно
траплялося кейнути когось на суд Ямі, бо всі стереглися
вчинити будь якого вибрика підшептаного Чорнобожи-
чами. Ці шушварки знали про небезпеку гля свого гіснуван-
ня від подихів і паxoщчів Біложицьких послідовців.

* * *

В якусь негодливу днину дванайцять недолітків поман-
дрували знічев'я в північний напрямок. Пішли вони далеко,
не спітавши ні в кого ні про шлях, ні про намірок. Пере-
ходили вони скрізь байдужно всілякі гаї, надмежники,
стежки, гребельки, не числячи нічого й не думаючи ні про

що. Трапили вони під яблуню, кедна красувалася блакітним листям і блискучими яблуками.

Дівчата поквапилися зірвати кількість яблуків... На безлистяному паростку седів чорноблісий птах і термосив гиляки з якіх падали овочі. Він порадив дітвакам наломати гилячок з яблуками, нести х у батьківську садибу й повтикати в Зебу, де вони виростут у пишні гелечники. Кожна челядина відломала гилячку... Всі радісно вернулися на батьківский блит похвалилися знайдяним придбанням. Тут вони повтикали всі гиляки в Зебу. В затишніх загумінках вони росли нечувано трайно: по дванайцятох добах уже подванайцялися своїми паростками; на кожній парості красувалось яблуко золотової цері.

Яруш і Краснозеб зауважили, що ці рястогури ворожого вишпарку, вони халені; Білобожицькій родині вони завадили-б і нашкодили-б. Покликавши щоденників, Яруш освідчив їм повиривати всі рястогури та й обережно посхиляти на рум; тут їхнє коріння з листям і з яблуками буде знищане Числобожою потугою.

Певна частина зебників заперечувала цій токмі; вибухнуло непорозуміння... Почалася сварка... бійка... Недолітки зойкали, плакали, копозилися, боронячи свої придбання. Щоденники взялися до праці за Ярушевою порадою; зловійні рястогури були повиривані, але... в неспокійному ворушенні були побиті яблуки, з яких розлізлися й порозліталися заразливі шкідники в подибах мишів, пацюків, жуків, хрущів, плаузів, кузок, мухів, комарів...

Чорнобожичі скористалися числом дванайцятох недолітків та пришепили цілій родині погибелне поведіння... Незгода позначилася дванайцятома межі братерськими вибухами злочинного ремства... Певна частина зебників почала вередувати, вигукуючи невдоволення, ремствууючи на провідницу поверстъ... Видибнулися новітні промовці з нечуваніми вимогами, витребенъками. Вельмо чисельна громада пішла в переселення, забравши худобу, тканину, тачанки, плуги, борони й т. г.

Поселившись десь далеко від батьківського коша, вони почали сумувати без провідників духовного змісту.. Прийшли посланці до Радонина с проханням послати їм Атманів та Світодарців. Берладос уповноважив певну кількість молодіх відунів та гуслярів, та будівничих с потрібним тесом. На новітніх селитьбах було все впорядковано. Згодом Берладос послав туди вже й новіх майстасів при певніх прислужниках.

По певному часі перейшло поновне мандрування новітніх поколіннів у далекі країни. В переселяніх далеко зебників змінювалися праbabel'ківські звичаї, під натиском гинакшіх

краєвидків, під розвитком шchorоку новітніх престолників; були-ж компоновані невинно пові пісні, нові мелодії, нові трохеї... Ладине свято приваблювало найчисельніше людності. Берладосови послідовники розгорнули ціх три дні в урочисту подію. Гля Ладиної шаноби була зворотана калита, кедну зебники брали з руки Корифея та й несли в своє житло як духовне любословлення. Довкола Ладиного честеня були збудовані Хороми й тереми, в кедніх мали пристановиско Гаївки, присягнувші служити... Зебосяйній Матінці «Ладі»..,

В третій день Матінчишого свята була вже пристосована шлюбованість; тут обмінювалися вінками при вкушуванні калити, с ковтанням сити. Гаївки вортали паучного фіміаму й давали молодоженям оцахощити нову поселю. Цей фіміам був їм заборолом від Чорнобожицкої розгульності.

Гаївку вважали за безплямну постать; їйна присутність обвіала зебників божескістю.. Зебники гаймінилися, селитьбів добавлялося, горожів поширювалося; Зебогів простір гомонів що рік, то гучніше. Була проголошена потреба в Гаївках і Світодарцях. Семням, у кедніх був дитяк чи дитячка, в шість років обдаровані гарним голосом, пропонували привести в Божеску паланку гля виплекання в них краснолюдників.,

* * *

С плином часу владнована була Світовідова паланка, цілком гинакшого штибу. Тереми були збудовані красче над Гаївочні. Тут виховувалися Хоромники клярованого співу, кедні співали на високіх діблицях.. Як і Гаївки, Хороминки вміли грати на гуслах, цимбалах, варганах і флюрях.

В якийсь промінливий день прибув до Світовідової паланки незнаний ніким красномовець. Він уклонився чемно старшім Корифеям, виказав шанобу Світовідовій потузі та прохався в планок тутешніх Відунів. Розмовляючи с Числобожичем, він посвідчився певним знанням Зебожої тасмності., Він був хованцем у Сарматських волхвів, а почувши про тутешні звичаї, - прийшов з метою вгорнутися в краснолюдяне бутя. Тут ѿго назвали на підставі зголосення: Сармат». По певному часі призначили єму певне завдання Світовідного значення. Він позначився умінням трайного дударства.,

* * *

Якогось року в третій день Світовідової шаноби, в час коли шлюбованці обмінювалися вінками, видибнулась на хоромах дивовижна трійниця: красун, у легітному майві, в кедного голова була приздробляна світливими галлами; другий красун велично красної вроди, з гарпою; красуня красноліткової вроди, в легітному майві, с чарівнострунними цимбалами.., Вони грали й співали нечувано чарівно... п'янили всіх чарівним виконанням.., Здивувавши всеніжку громаду свою музичною довершаністю, вони подалися в блакіт по Хвилястому трампоні. Числобожич упізнав у цих Світодарах, Леля, Лесю, Перуніху та Світокреса, цей третій звонив на галлах своїх під мелодію кожного славеня., Відомо, що вчитель їхній повинен бути лише сам Хорош..,

Зачарований таким видибком, Сармат виголосив надхненну промову, в якій присягнув докласти всіх зусиллів загля зрозуміння цеї творчої Світодарності..,

Громада звернулась до Селаша с проханням, виснищувати подобу в наймення Хороша., Владнувати найкрасчого майстаса., По кількох днях усе було зроблено., Гай був роскішний; терем гля Хорошевців вислонився небачаним будинком по красі.., Всім було відомо, що Лель, це Хорошів нашчадок, а Хорош, це нашчадок Білобога й Сенкріти-Маздеї. Лель це стать недосяжна зебничім здібностям, як і Білобог та Сенкріт-Маздея., Лель не лишався довго на Зебі, не прагнув сюді на володарство; завдяки цій неплямності відрух Лелів може бути непохібним заборолом проти Чорнобожичів.

Селашови послідовники почали сніцарити мамунок на подобу Лади й Леля, кедніх радили зебникам як присуднів приязної потуги в кожному житлі... Де присутнюватимуть Лель і Лада, буде там у семні лагідність..

Ухвалено святкувати Хорошеву днину в дев'ятій день по Зебого-Велосовому дні. Хорошеви хороми доручані були в кермування Радонинові. Тут розгорнулась новітня школа великолюдняго містества. В цій школі вчилися лишень дітваки з великими задатками... Хорошеви дитята... Дивовижні хлопъята..,

Пастушеного року в призначаний день Хорошевої красновежности, Білобожі самарці побачили її почули творників новорушного доспіху в співах, у віршуваннях, у танцях, у гришчах, у послуговуванні музичніх орудників.

В цей день і зебники вислонилися в новітніх сорочках, у новітніх ділницях, у новітніх запасках, у новітніх жупанах і данках, якіх не було по цей час.., Атраментом, видобутим зі всяких ягідок, були всі розмалювані в дивовижу...

В кінці Хорошевої красновежності вислонився почесний гурток нового покоління., Ця молодь була зворушана красновежною чинністю.., Призволивши Радонина на шанобливий помост, --- шанувала тут їго найвеселішими згуками вдячності... Накейли Радонинові нечуваного по цей час наймення: ... Князь...

На продовзі наступного року були найменовані висчестійним словом Князь», Берладос, ·Роксоль, Селащ, Числобожич, Колядун, Купайлло, Гопаниш і Зебоняк... Бо всі вони позначилися провідничим умінням і краснолюдністю., На всіх ділянках життя громадского чергувалися лад і згода... На селитьбах вислонилися вельмо гарні хати... Всім Князям були спорудяні тереми, в подяку за красномузичні досягнення.

Новітні мамунки, Лель, Хорош і Лада, були вельмо гарно сніцацовани с позвершенням самоцвітними чілками на чолах., Таку мамунку кожний зебник волів бачити в свою житлі... Вони були названі нечуваним найменням: Самосвято., Почали вірити в їхну допомогливість перед Чорнобожичами., Почали світити перед ними свічки каганці, що добавляло їм привабливості.

* * *

В наступні святобливість і верховежність Матінки Лади, коли відбувалися сподружини, Дружок, Світилок, а також і Коровайниців було пригельчано до Гаївочної вежності. Поки вони боргалися при вельбучніх Посадах їх уважали за Світодарніх постатів., Начільна Дружка й начільна Світилка виконували свої накрески в подобі Красновежної Гелечниці., Начільна Коровайниця заступала в дійсності величиність Матінки Лади., Лучкари-Комонці, (потімні Бояри), також пишалися належною шанобливістю в час їхного вельбучного боргання.

Скрізь були спорудяні «Господи» для відбування сподружності й весілля. В прилюдній поведенції застійкована була снотна ретельність у всіх поверхях зебників., Снота в громадських подіях і в громадських стосунках., Дівонька повинна доносити свого вінка найснотніше до часу, поки ним обміняється прилюдно зі своїм суджанім...

Пручкий Цібайло числився Стрибоговим посланцем; непереможний Гавромазд числився посланцем найвищих Божескостів: Білобога й Сенкріт-Маздеї... Повага всім Божескім потугам, усім Світодарам, Красновежникам... Батькам і Матерам у такому-ж діблі... До батьків діти зверталися лишень у шанобливих реченнях: Ви, батеньку; Ви, матінко; вам, неню; вам, ненько; тітка приїхали, стрійко

переказували, вуйко засмутилися, бабуя порадили, дідуно сказали. Всі зебники повинні прагнути до Божескості, щоб ані найменшої Чорнобожої рисочки в семні; щоби з навскої стежки всі простували в блакітно-рожеву сваргу...

Звертаючися до Божеекіх потугів, у благаннях висловлювалися найшанобливіше:.. Ви, могутний Свароже; Ви, самосвяtnа Матінко Ладо; Ви всезживлячий Див-Ладо; Ви, всевідаючий Світовіде; Ви, всемайний Зебоже; Ви, недосяжний Білобоже; Ви, нездоланий Перуне; Ви, самосвятний Лелю; Ви, самосвятний Хороше., Хованці при хоромах Божеских, шаноблячи Єориїївську високосяжність, величали їх навіть добротливим відчуванням «Лелё»., Лелё співають, Лелё витають, Лелё промовляють.,

* * *

С плином часу почеснім зебникам пригельчане було, в час їхної сподружності й весілля, величне наймення: Княз і Княгиня. Переховані пісні, в яких висловляно шанобливу речевість до Князів і Невъявніх потугів; ось як вони згучать: У перший раз, у Логин час: Любословте, Лелю, крізь тросчаву стелю! Ви, Матінко Ладо! Ви, кметна громадо! Гля свого-ж дитяти коровай зібрати!. „Матінка Лада в паланці, в сивлюжній звабливій данці.., „Ой, мамуню святоного роду: завитайте в нашу Господу!, Ми квіток напозичали, Княжий Посад уквітчали., Людодійте нам Гелечко звити, ще й Княгиню припосадовити!“, „Відзяпнув Зебог криницю: черпайте, мамко, водицю!, Коровайничкам п'ясти помити, щоб шищечки робити!“,

Сподруження й весілля тривало дев'ять добів. У першу вортали місиво й пекли великого Приданочного калача, Дипеня й шишкі. Це був тихий родинний день, без музичної частинності. Друга доба, також межродинна, вортали багацько кпиців і калачів, з якими Князі ходили на ралець до висчостійників. Третій день гучний., В Князя, в супроводі музиків при частинності двох Сватів, двох Свашок, двох Світилок і дев'ятох Комонців було вбране Гелечко., Коровайниці започаткували місиво під Коровай., Таким-же чином і в Княгині при частинності Дружок і Коровайниців, уbrane було Гелечко, започатковане місиво під краснорічний Коровай. В вечірі Коровай був оформлений супроводяний певною кількістю шишок посядяний у піч. Печиво мало Калитяне значення., Шишкі були роздані в кінці вечери межи всіма присутніми; Коровай був розділяний в наступний вечір, після Шлюбування, лише межи запроханими в Княжеску Господу.,

В третій день, седячи на любословляному Посаді, Князі

переглядали всіх присутніх і входячіх у Господу гостоньків, крізь Дивень.. Це був круглий калач гобручевого подибу. Треба було всіх оглянути крізь Дивень. І в Княгині і в Князя відбувалась їдночинна подія.,

В четвертий день Князі простували, в супроводі всіх маршалів і маршалок у Божеску паланку; там обмінювалися вінками, випивали з єдної чарки подружного питва... Там вислухували Корифейового любословлення, в супроводі Хоромного славеня звернутого до теї Божескої потуги, перед кедною шлюбувалися. Там були виконані також і добросхильності на стос молодоженів.. Перед шлюбною по дорожею Княгиніну косу росплітав і розмаював обраній Світодарцями молодецький Хоромець, кедний звався Шуримом Розмай-Коса.. Він-же паходив розмаяну косу Майовим Борщником”.

На шлюбний килим Княгиню супроводили дев'ять Дружок і дев'ять Комонців.. Князь ішов за ними в супроводі двох Старостів, двох Свашок і двох Світилок.. Таким же чином верталися й від шлюбу в Господу в супроводі належніх пісень.. Перед порогом молодожені спиналися: тутки стояв стіл загорожуючий стежку в Господу.. Княгиніні Батенько й матінка видибувалися на другому боці стола й перепивали їм найсердечніші побажання понад столом, доливаючи дев'ять разів чарку питвом, висловляючи дев'ять реченнів, які стосуються до початку їхного спокличного буття.

В цей-же день, перед гобідом, Князі обсилали своїх приборганиїв певними дарунками. В вечирі молодоженів Коровай був розділяний, в значенні родинної калиги, межи всіма запроханніми в Господу.. По вечері мамуня здіймала з доњичної голови вінка, чілку та всі біндочки й квіточки. Княгиня, давши кожній Дружці біндочку, прощалася з Дружками й відходила с Князом у гинший ванкір. Вночі Князь вертався до свого власного житла зі своєю шлюбовою дружиною.

В п'ятий день Княгиню вдягали в молодичине вбрання. Молодиці-Приданки відбували з нею певного танця в супроводі материнських пісень, оповісчаючи, що вона вже належиться до Материнок. В вечирі Княгинін Коровай був принесений Розмай-Косою до Князьового двору, в супроводі Комонців, Приданок і Княгинініх батьків з музиками. Перед вечерию Коровай був розділяний межи запроханніми. Цей вечір Свати чоломкалися й відбувався вишвочний Віват”.,

По вечері Молодожені частували всіх присутніх особливим питвом, на підставі якого їм перепивали певних дарунків на стос їхного початкового господарства..

В шостий день ділили великого калача в житлі молодоженя.. Тут і росхасчовували їгне Гелечко.,

В сёмий день відбувалося те саме с Княгиніним калачем і Гелечком, при належніх піснях і вінчуваннях.

В восьмий день молодиця сама вже вортала гобід, сама й подавала на стіл присутнім гостонькам.,

В дев'ятий день молодожень молотив посадного спона, зберав пашню в козубійку та й розсівав по садибі в постаті Плуженя...

* * *

В час їдного весілля несподівано вдерлися в Господу дванацять Чорнобожичів... облизнирили Посад, перекинули Гельце; злякали Дружок, Світилок і Свашок... Схонили Коровая та й пустилися втікати... Комонці шайнулися на здогін... Почалась битва... Лучкар, Лужень і Цибайлло прибули ментово на бійку... Всіх Чорнобожичів покарали згубою та й залишили на роздолі в поживу хижакам... Видібнувся ментово тут і Мокош: він узяв Коровая та й полинув з ним у весільну Господу, де поклав їго перед молодоженями..

* * *

В Полелювих нашадків закорінivся Білобожицкий лад., Полелівська любовничість приваблювала далекіх краснолюбників., Почали приходити до Полельців Атмани з далекіх загір'їв, з метою спостерігання... Цей відгомін гурмально не подобався Чорнобожичам... Неймовірно хотілось їм зруйнувати Полелювих нашадків та Білобожицку красновежність..

* * *

Якогось року, в день Сімарглівого свята, прибув до Полельців невідомий охлян, гарно вдягнутий, при вельмо важкій зброї. Він придивлявся та прислухався до Полелівської побутовості., Хвалив усе, пив усе, навіть танцював з моторніми Жипжерухами.,

Винявши зі своєї тобівки дванацять кришталювіх чарочок він почав ними фіглярити... наливав у чарку черленої сити, а вона там робилася молоком і т. г. Далі він просвідував усім, що сам Білобог пив з ціх чарок... Ці чарочки подарував їму Бог Ігве загля взасмної згоди межи Світлоном і Зебою., Всі присутні повинні сёрбнути з кожної чарки питва; воно шко-разу буде гиншої барви, гиншого смаку; присутні покушали с кожної чарки... Всі подурманіли... Охляп запропонував їм помірятися потугою на зброї... Він порубав

усіх одурманяніх та проголосив себе Князом Рошхуниним нашадком під зверхнім волінням Ігве...

Негайно він покликав до себе дванайцять челядників по-дужників і розпаношився, розмагорився... почав просвідувати, що все те, що цвіте по всій Зебі, що самоцвітиться в незмірному Світлоні, що жив й ворушиться в дунаї, все це належить їдному творцеві, їгному батькові з найменням Ігве... Цей самотужник Ігве сам усе творить і сам усе нищить... Він може випити кров зі ста волів ув їдну днину; але мнясиво кейнає своїм послідовцям... Не визнає нічого понад себе; забороняє служіння кільком потугам; наказує визнавати лишень їго, коритися лишень їму...

За це він дозволяє споживати кров і мнясиво зо всіх зебників, кедні не шануватимуть їгного наймення. Він призначує кожного сومого дня на стос лінюхів і сам частинить ув лінюхуванні.., Хто віддастя цілком під їгний послух, — може цілій вік жити в лінюхах. Цей просвід заповітрив багатох зебників:.. курінь лінюхів згуртовався негайно... цей Охлян очолив цюго куріня, назавшись Ігвенім Яропудом... До нього приквапились Упир і Лабуз... Таким робом уформилася Кровожерна Трійниця... під верховним волінням Ігве..

Гасло-ж Ігвіне таке: Смерть усім Божескостям!.. Ігве не хоче нікого над собою, він верховник усім і всому!.. Попчувши таке гасло, приквапилися до лінюхівського куріння Мушкаль і Скумурах, де зголосилися бути вічніми ретельніми слухнянцями... Негайно був проголошаний наказ: Торошчили Красновежників, Корифеїв, Князів, Людолюбників, Відунів... Бо Світом кермус самотужник Бог Ігве.. Світодарів Ігве кейне лінюхам на поталу.. Гаївок і Невгавиців кейне на втіху Лабузникам.

* * *

Хоромників та Сварожичів кейнути в полуムняну ватру!.. Ігве збудував Едему гля всіх своїх послідовців, кедні розторопчати усе, що трапиться перед їхніми зінніцями... Бо те, що було зроблене на продовзі тисячоріч'їв, Ігве зробить ув їдну мить, та ще й красче зробить...

* * *

Почалося безголовья,. Зебники, напившіся чорнобожного питва, не мали часу панувати в лінюхах, бо треба було рушати в битву, помагати Ігвенім паршивцям... Проти них вигулькнули Кімер, Антос, Лучкар, Лужень, Цібайло, Мокош, Яруш, Краснозеб і Купавець; кожний з дев'ятота

Комонцями, с певною збросю в п'ястерницях. Почалася довгорічна чвара... Чорнобожичі проголосили свого князя нечуваним найменням: Цар... вони виткали барвистіх платків зо світлинкою свого цара й почали брехати, що ці платки кейнув сам Ігве з неба.

Змарновано було гаймін усякого набутку, краси людяної, краси природної... Загинуло багацько престольних поностів і хоромників... Царева зграя втішалась і п'яніла під Ігвенім гаслом...

Довкола Світовідової паланки Сармат вишикував озброяніх Комонців; до них прилучився Роксоль з дев'ятью по дев'ять мужніх Перунівців.., Царева зграя була подолана, росчавляна., Цар утік на північний блит і заховався в скотах у свої куми Шайтанихи, в Погъолі...

Паршивців загорнули в Ямін суд у дев'ятий день, який звався Шушварковим... Всіх загинуліх при доручаніх їм Хоромах, спалили вроочисто на ватрах Сварожичі.. В шанобуж їхної стійкості зварили пшениці, засолодили маком і медом, і нею частували всіх присутніх. Започалося шанування великих Духів Колив'яному. Шаноблизому провідникові шанобливий спочивок у солодкій Сварожитливості...

* * *

В насталі Колядунови дні Невгавиці звортали гиншої смачної поживности, з різної товчаної пашні. Ця поживність була звортана в пошанування невмеручіх добродійніх Божків, дев'ятох Ладино-Полелівих нашчадків, кедні вартували Зебожого красноокряжа з давніх давень і непохітно дбали про Зебничний добробут. До цеї поживности додавали також меду й варива зі садовіх овочів. Роздавали-ж її Невгавиці своїм парахвінам, кедні приходили до вроочистого Колядунового Покутя. Йою поживність було названо Кутяном; звортало-ж її красне подружъя с похозеня Світодарів: Кутявник і Кутявна; скомпоновано-ж її було з дев'ятох пашенних подибів.

Таким робом Кутян був застосований до Колядунової поведенції; в нёму сполучився пошаний гомін відносно всіх добродійніх доглядачів Зебничого добробуту; споживали-ж їго з найчутливішою побожністю; відчуваючи в нёму ще й присутність Велосового легіту. Кутян вортаний був бля першого дня; ним закінчувалося свято також і в останній день.

Калита, в Ладиніх святоблівостях, давана була в закінчення Ладониці та Світовідливости також у таємній Побожливості, з надійніми радосчами. Колив'ян-же таїв у собі таємний Сварожий спокій. (Коливо).

* * *

Сарматос уратував країну своєю мудрістю, навіяною Світовідом. Світовідова паланка здобула незмірної шанобливості. Сарматос ославився на незмірний простір перед великим Полелівим родом. Країну вже звали також і Сарматією. Містество відновилося. Зебники принашчадили собі невтомної завзятості.

* * *

Ретельно й непохитно вартували Полельці свою Батьківщину, в кедній все квітувало, пишалось і раділо., Краси, поступовости й духовної розвитковости добавлялося щочороку.

Данапро, не маючи можливости потуговувати своїм братам Полельцям, передав братерське право своє Цибайлові. Всі брати вважали Цибайла за дійсного Данапра; всі думали, що це Данапро, набувший трохи чужорисності на дунайських роздолах, де він був призначаний вічним доглядачем краснохвильної надводності.

* * *

В якомусь послідовному році, напередодні Радониці, прибули в Сарматію, невеличким гуртом, якіс мандрівники. Поставні, зогрядні, чемно вдягнуті й при належній зброй, вони мали вигляд почесних вояків. Радонин упровадив їх у приздоблену Дажбогову паланку. Вони вклякнули перед красним помостом і жипавили задоволенням., Їхної мови тут не розумів ніхто. Радонинови челядники запрохали їх у поживальню, почастував їх питвом, їжою та й примістили в загородній спочивальні.

В насталий день Дажбогової Святоїблivости, їх примостили в паланці, де вони відчули й побачили духовні надбання Сарматскої поступовости., Всі вони вижипнули своє захоплення музичним та співочим дотепом, які були виконані Панянками, Хoramцями й Невгавицями.,

По вісімнайцятох днях вони знов присутнювали в речійному Святовежнику в Ладиній паланці,. Тут вони були зачаровані красою, любошчами, великолюдяністю., В третій день, у сподружливій Господі, випивши сити та споживши калача, вони п'яніли в задоволенні. В час весільних танців не втримались вони: пустилися хвертами за своїм чумаком.

В час розділу краснорічного калача Короваю, вони відчули, що цей хліб дихає винятково родинним надхнен-

ням, яке належиться лишень любім присуткам близкої родинної поверхті молодоженів. Отже, Короваю вони не відсмакували., Ця таємність особливо приваблювала їхну думку.

Відбуваючи цю Святовежність, вони придбали собі мамунок Лади, Хороша й Пеля. Вклякнувши перед Матінкою Ладою, вони постилися в подорожу в напрямку своєї батьковизни.

На Святовежність Світовідових днів приїхали вони знов, уже в поважній кількості. Наслухавшись і надивившись у ці дні на Сарматські звичаї, вони просили Корифеїв, щоб їм дозволили тут жити. Сарматос відказав їм, що такої кількості чужинців Полельці не можуть присвоючити. Вклякнувши перед Світовідовим помостом, вони лагідно від'їхали.

На передодні Хорошової Красновежності вони приїхали поновно; на красніх Комонях їх було лишень девятеро., Від когось вони довідалися, що Скито-Сарматське число приятливе лишень девятом. Меж ними був їден Лицар кедний умів розмовляти Полельською мовою. Він висвітлив усе значення в Полельських звичаях.

Всі вони прохали присвоючити їх до Хорошевих послідовників. Радонин їх присвоячив з умовою, що на продовзі девять по девять днів повинні навчитися Полельської мови. Вони згодилися. В призначений речинець відповіли на все накресляні завдання. Відрікнися від свого краю, вони присягнули вірно служити новітній батьковизні. Загля цеї нагоди була звортана Калита; вкусивши цого печива девять разів у присутності всіх Корифеїв і Хоромників, цим вони прилучили себе на вік до Скито-Сарматського-Полельського роду. Приїхали вони з Берендійського краю. Старший сябер їхній звався Беринда.

* * *

С плином часу росповсюдилася відомість про Полельський красибут по далеких країнах. Населення в деяких країнах було навіжане Чорнобогом. Провідники цих країв ненавиділи Полельців. А тим часом Сарматія поширювалась. Кожніх девять років новітне покоління гуртувалося десь у малювничому погір'ї. Видибувалися новітні селитьби, з новітніми теремами й хоромами; с кожним разом уже красчіми поланками.. Що девять років то лунала розмова про новітніх провідників, новітніх Відунів та розумніх Світодарців.

Бутя шишалося роскішніми барвами на всіх житових царинах., Зебники навчилися барвiti будинки, загороду,

тканину, всяку домашню набутковість різними хварбами й атраментами.

В красі назверхній, в красі духовній кохалися всі Позебляни. З білого цупкого порту формували гарні зошити, в які клярували музичні винаходи, записували віршувальні співи й читанки.

* * *

Потугою самовідчутного надхилення Берладос одержав од Сенкріти-Маздеї певну кількість Білобожіх абок. Від Матінки Лади й від Хороша він одержав новітніх згуків гля Мови й додаткових абок. Абетку затямили, с початку Відуни й Світодари, а з невдогим часом, -- усі Невгавиці та Шченниці, кедні розповсюджували абетковість по всій Зебі. Виправляна шкура зо звірів та с худоби споляглювалася також на формування зошитів і поступальніх шпаркалів. Весь духовний доробок перехований був у Корифеївських та Відунських Теремах.

При людяному ладу, при братерській згоді, в спокійному добробуті, люди жили вельми довго.

* * *

В якомусь, вельми врожайному, році на Світовідову Красновежність прибули два чудніх охляпи. Вони поводилися нахабно своїми ворушіннями; в размові з Корифеями гурманили й блягuzкали... Свою пихою дивували всіх, навіть деякіх присутніх чужинців. Кепкували зі всого, що лишень бачили й чули. Вимагали особливої поживи гля себе, особливої шанобливості до буйдючної стачери.

Хвалилися, що вони Цари з великих володіннів, що до них зливають зориці з блакітної далечини; що, приходячи до них на ралець, сиплять їм усякіх самоцвітів гля приздоби теремів.

Як довідалися Корифеї, це були Навіженники: Козуб і Скомурах; це пихаті Лабузняки-мугири зі східно північного шолуминня. Гостювали вони довго в Полельців; а своїм ремством дуже надокучили всім.

Настирливо радили Полельцям застосувати в країні гинакший лад, гинакших Богів, гинакшу поведецию, за їхним поглядом.

Ось до речі: в них є Бог Ярило: він дотепніше світить; є Гаревіт... це повторне страховисько зі шістома гадючими пашчеками; воно стоїть на варті, пильнуючи певним робом їхного володарства. В них є на послухах могутній змій

Горинич, який ковтає шчо-години по людині. В них є Вовчур, який не промине чужинця, щоб їго не злякати, чи не драпнути. В них є Чухля й Босорка з неймовірним хистом блювати на чужинців крізь столоктюву просторінь... Є в них Лісовик невблаганий, кедний ворохобить усіх подорожувачів. Є в них Домовик, який хропе дванайцятома жабрами. Є блягувник особливий, кедний заплюгається найстаршого з упирів; с в них Баба-Розухаба, кедна перекривить найхаламійнішого жоміра. В них є Баба-Яга, Козир-Сноха, Ковбун, Козомек, Ярмодник, Штурхаль, Шкуродерник, Гурмаль, Жуль, Зуй, Ошкуйник... а Чаклунів їхніх то цілий світ уже тямить і боїться... Крім оцих перечитаніх, є Ругевіт ненажерний кровоїйник... А скаверніх снохачів... неможливо перечислити. Ці особливо вміють здивувати чужинця... Всі-ж вони ненавидять чужинців... Музичність у них стократно достотніша: при співах «балай-галай» Біручі бурбонять стома люшнями в сто полудрабків, а п'ятдесят боднярів гупають у п'ятьдесят боднів. У час весілля дванайцять медведів брязкають грубими ритазами; дванайцять яндоловців сиплять попіл у очі гостям: дванайцять смердолюїв оплюють присутніх. У бразі купаються всі; тут її п'ють до нестями... Паратся всі разом у лазнях нагрітіх до непримітності...

Кожне святобиско завершується загальним п'ястучним спором; без уваги хто кого куди трапив, хто під чий п'ястук трапився... В кінечності такого святобиска люди мають відчутливі спомини:.... Хтось позбувся вока, хтось перекрутить собі п'ястерницю, хтось недомагав ребрами, хтось пішався ростовчаним носом.,,

В оцих усіх прочутливостях сто разів охвітніше дихається, бо вони сто разів чутливіші над усі жипавки в танцях і співах, до кедніх линуть усіма чуттями Антосо-Скито-Сарматські пружанці, Полелового кодла. Навіть Роксолянці зі своїми все жерніми ватрами, де гартується войовнича жужелиця, не можуть рівнатися з одважніми Козубцями, чи з подухваліми Скомурахниками.

Лишень увіявити собі змія Горинича, кедному ми кідаємо шчо-години по людині. Ми стоїмо й чуїмо, як він захопливо торосчить найцуликіші маслаки.., Навіть ми, Цари, роздираємо живого медведя, чи гарно вигодовану дівку, чужинецького тabora, чи лінного пружанця.., та й прилюдно споживаємо.., Такої насолоди в вашіх Красновежностях нема.., На таку пожиточність ми вас покличемо колись»..,

В нашому Святобиску ви побачите ще дванайцять Снохачів у сполуці дванайцятох Снохів.., А ви нам кейте в

дорогу двох Жинжурок.., отіх, кедні танцювали в останному танці!..

На святоvezність у пошану Хороша ви мусите допустити нашого Горинича!!.. Корифеї рішучо відмовились од їхного пропонування. Загля загального звіда вони скликали Світодаршу раду... Переслухавши домагання цих двох царів, Світодари не відповіли найкоротшим реченням... Вони встали зі своїх кріселок і вийшли с терема... На подвір'ї вже стояли Лучкар і Лужень, кожний з девятома Комонцями, згодніми негайно стикнутися збросю с першим трапливим нахабою... Двера с терему й паланки вже була відзяпнута... Обидва Цари забралися й подалися в їхні володарства.

* * *

В наступний рік, у день Хорошевої красновежності, видибнулася радісна подія: наслухавшись і надивившись на велико-людяне виконання мистецьких відслонків, молодий Світодарець вислонився з нечуванним по цей час яриром відунської та вісчуvalnoї потуги...

Вже на продовзі певного часу він яснився розумовістю, визначувався жилавістю своїх міркуваннів; ниньки-ж їхні побратими відчули в ному небувалі стики. Він угадував кожну мрію своїх сяберів, побратимів, хоромців... Він почав розуміти Тепликову розмову з рястами, с пов'язліми билинками, з достиглим полином, чорнобилом, деревієм, шолуминням... Найревніше він прислухався до гладу, шипшини, тернини, троянд, будяка й бугилу...

До ного почали звертатися по братерську пораду в щоденному бутю всі, в кого відчулося щось таємне, незапочате, передчуване, накресляне в думці, зметиковане, запобігливе. Він слушно радив усім, як почати, продовжувати й кінчати всяку початковість... Він прославився братерським дорадним, дорічним, красним духовним самодивіям... За це-ж їго прозвали Словінцем»... В цому Анто-Скито-Сармато-Полельському володарству, він був Единий на всіляку таємничу здогадливість... Він радив лишень своїм поплечникам..

С плином часу він спромігся на чудові сполучення союків з деякіх ягідок і винайшов краснобарвеніх атраментів, якими барвили тканину, заполоч іля вишивання й приздоблювання шатів, кедніми послуговувалися Корифеї при Святовежніх помостах.

Він порадив, щоб жінок і дітей найкрасніше золягати,, Проголосив конче виховувати жіночий подіб у найчеснішій снотливості... щоб жінки були вічною приздобою-

гля Зебничого бутя, так духовного, разом, як і тулупового. Кожна дівчина повинна, своїм поведінням і статію, наближатися до Гаївки..., Кожну жіночу стать громадяні повинні шаноблизити понад себе. Жіноча стать вислонюється в Неньчин Чолені і пригадує своїми рисами, Матінку Ладу...

Від цього часу кожній жіночій статі належалися особливо малювничі вбрання на що-день, гля красновежніх днів окремішної краєвидкості. Назверхна краса відблискувала красу сердечну, вислонюючи духовну з іншими поступовими доспіхами.

* * *

Словінець почав компонувати високонадхненіх славенів гля пошани всіх природніх потугів... Світодарне сяберство здивувалося, почувши Словінцевих красномовних можливостів... Він перевисчив усіх донинішніх надхненників, як і віршуванням, так і змістом...

Супроводячи сам собі на цимбалах, він загойдував усіх ще й своїм голосовим розгоном. У перший раз вислонився він у Ладониці, де вигукнув речистим компонуванням. Присутній гаймін зебників завмер під чарівним натиском нечуванного співу змістом, голосом і супроводом... Сяберство відчуло переконання, що в Словінця втілився сам сайфірний Хорош...

В третій день, у часі сподружного шлюбу, молодожені були цілком упахищані новітнім речником. Кожний присутній зебник відчув якийсь обов'язок наблизитись до співця й поцілувати, хоч би ті цимбали, на кедніх він супроводив собі.

Кожний Корифей уважав за кінечну потребу запрохати Словінця на свою паланку щоби він частинив ув оголошаних майбутностях своє надгорішною музичністю..., Навіть Опаниш зачарувався новітнім відлунком на Світодарній творчості.

Сяберство запропонувало Словінцеві кермування хоромами. Він згодився керувати лише у виконанні власніх музичніх компонуванів у пошану Даждьбога, Матінки Лади, Зебога, Світовіда, Хороша. Словінець розгорнув свою музичну діяльність на кількох поланках. В усіх славенях він дихав дивовижно чаруючим легітом. Від Сімаргельців та від Колядуна Словінець відмовився. В ціх славностях уже були величні творива, в яких оспіували переважно веселе й жипаве чмутівство; Колядун-же зі своєю Красновежницею цілковито присвятилися до лицарськості, а подекуди в ціх творивах вигулькувала вже чмута.

Словінцева Красновежність сягнула понад пересічність;

вона дихала винятковим любословленням... В час виконання власних компонуваннів, супроводячи собі на цимбалах, він сяяв різним промінням; їгна-же Красновежність відгукувалась у блакиті та сипалась на присутніх зебників різnobарвіми лелітками... Облича-ж їгне відгінювало всі риси Ладиної лагідності.,

Далекі Зебничі суспільства Полелових нашчадків приходили в Хорошевский осередок просити Корифеїв, щоб дали своє любословлення Словінцеві на подорожу до певної паланки на красновежний день. Відмовляти в такіх проханнях було несполягливо, тим більше в той час, коли Словінець відгукувався невтомним волінням служити своїм побічникам духовною підоімою, Білобожою красновежністю.

В ціх нагодах він подорожував на розкішно вшатованому комоні, в гурті девятох Краснозебників, озброяніх лучніми лучками, ладнованіх непохибніми сайгами. Цей супровід Комонний доповнював урочистість, довершував духовність.

На продовзі певного часу цей Білобожий співун озвершанець обслужив усі селитьби, всюди всіх відмолоžуючи свою присутністю... Якесь членодумне суспільство передясило Словінцеві кришталёвого тежика, наповненого пахучим воском і завершеного різносяйним гнотом. Тежик палахкотів світливим каганом... Зебники вбачували в цому кагані різносяйну душеньку цього співуна Білобожича., Від цього часу Словінець подорожував з отим каганом і сяяв Білобожим надхненням. Їого кагана назвали Хорошевим Світочем»,,

Таким робом видибнувся Словінський «Трок».., Спокличливі громадяни споруžували собі такіх тежиків, а в час любовежності прохали співuna, щоби він засвітив їхного тежика зі свого багаття., Ця поведенція росповсюдилася по всій Полеловій державі. Світодарні здвиги при Словінській частинності звалися вже Самосвятніми Любовежностями.. Спіvuna вже назвали «Самосвятним Білобожичем».,

Почесні громадяни споруžували собі в поселі майстаси, прилаштовували на них самосвято з Леля, Лади, Хороша; ставили перед пими світливого тежика й співали тіх славенів, якіх співав їм у час Любовежності Білобожич.

Гинші посельники почали присемнювати Гаївку чи Невгавицю, кедні доглядали цього багаття, щоб ніколи не вгасло в час їхної відсутності..,

В час вечери, в час духовного триву, ця Гаївка співала господарям, супроводячи спів цимбалами, гуслами, лірою., В господі чи в поселі тежика наповнювали воливою, голієм.

Любомудрі посельники заповідали, щоб іхній пам'яті світили тежика по смерті,. Отже, коли ненё чи ненька вмерали, то діти засвічували тежика, кедний світився дев'ять днів, бо ненова душенька лишалася в поселі дев'ять добів., Рахманичі заберали мерця й давали їому місце в рожево-блакітній Сварожій селитьбі. Діти нагортали купину Зеботрів'я, прилаштовували на ньому тежика й засвічували з нагоди Сварожої Святоїності.

* * *

Невгавиця, кедна відбула непохібно в господі чи в поселі дев'ять років, тішилась особливою шанобливістю в суспільстві., Користувалась певною пильгою.., Вона споживала що свята Кутяна., Вона споживала два рази в році Ладину Калиту., — могла переносити багаття з ідної поселі в другу., — могла вратувати звихнувшогося зебника від Ями, покликавши до нього Рахманичів., За це-ж їй свідчили особливою шаноблою.

Присутність Невгавичина в поселі запевняла всій родині спокій, здоровля, трай, добробут. Гаївка й Невгавиця повинні були приховуватися в непохібній цнотливості при всіх житівих спокусах. Вони повинні були свідчитися трома притаманніми рисами: ненчиної лагідності, широчистої людянності, співочої душеньки... Схибнувшись Невгавиця простувала під Ямів суд і була загребляна, в Шушварочний день, у найглибші надри.

* * *

В наступному році, в день Мокошевого Калача, Велос прибув до Ікорифеїв на пораду. З ним прибули два зогрядніх подухвальці з білявими чупринами. Вони були вдягнуті в червоності кожушкі гарно мережані; підперезані золотавіми чересами; кожний тримав на плечі барвистого Лука.

Велос покликав до себе Лучкара., Зійшлися на раду всі Іполіїви нашчадки. Поставивши Лучкара на кону, Велос почав промову:

«Зебог, у згоді з Дажбогом і Стрибогом, розгорнув неймовірну творчу діяльність... На Зебі розгаймінилося, з нечуваною жипавістю, різних звірків, певних подибів худоби, різних подибів птахів і пташок, які можна приборкувати та повільно споживати в потребі нашого живлення всіма зебниками. Бламом і пір'ям зо всіх звіряток і птахів можна вкриватися й приздоблюватися. Невъявна таємна потуга, Ілабог, сприяє нам у цому завданні: навіає потрібної жипавости в наші певні постаті. Ось перед нами стоїть

ядерний взірець у подобі Лучкара обдарованного Іпабожою жипавістю., За Лучкарем почали потрапляти два молоденськіх Лугачів, кедніх я підрадив і даю Лучкарові в побратими»,.

Від цього часу Лучкар відчув у собі подвійне призначення на Зебі: Лучкар-Іпабожич., Два Лучкареви побратими звалися: Стопутень і Прудкогил., Негайно тут вони влаштували здвиг у посвідчення шпаркої потуги, Іпабога., Тут-же до них призволився відомий жипавець Цибайло., Велос доручив їм сагайдака с таємніми сайгами..,

Іпабожичі почали сайгувати летючіх високо в блакиті ворлів., Ніхто з них не схибив.., Кожний гарпонув дев'ять сайгів, - кожна сайга підборкала летючого птаха.,

На здвиг збіглося гаймін зебників., Ожипавляні здвиговими радошчами, вони проголосили Велоса Світлонним Батьком, доброхосенним!, Велос обрав дев'ять красунів, найліпнішіх с помеж присутніх зебників, і навіяв на них потугу видибнутись ядерним подухвалцем.., Всеніка громада побігла в діброву... Подухвальці ловили турів, рагляків, буйволів... клали їх подоланіх на землю. Від цього часу цей день був присвячаний невъявному Іпабогові., Шchorоку на цей день було зворотано багацко мясної поживи, яку споживали всі здвиговики з Мокошевим калачем.,

Велосові Світлонному, батькові доброхосенному, спорудили леліткованного майстаса, в якому він седів, коли видибувався перед ядерною здвиговою громадою.. В дійсності Велос кермував зебникою Ґосподаркою., Він давав пораду в ведраності кожної царини.,

Ведране бутя, цілком устатковане, владноване, с тулуповими й духовними радошчами продовжувалося на всемайній Зебі, простуючи в таємну безкінечність. Творча Троєдність: Зебог, Дажбог, Стрибог, невпинно розгортали свою потугу в позвершуванні Зеби новітніми доробливостями.

Перун, просвідований Роксолом, палив і розвіював усі вадливі та шкідливі сопухи, які намагалися заповірити понадземні простори. В Перуновій ватрі гартували та й очисчали збройні набутки.

* * *

Наступного року Велос уговтав новітніх звірків, які зацікавили всіх Зебників; ціх звірків можна було прирохманювати, тримати в загорожах і годувати певною пашою. Після полювання й по виконанні здвигової поведенції Велос оповістив Зебникам, що на Зебу впали зі Світлону новітні красноокряжі, кедні сформували величезніх моргульв.. Володари ціх кряжів прошпетилися, - втратили

свою вологу... На Зебі вони спричиняться до височезніх погірьїв. Заважатимуть Стрибоговим посланцям ув іхніх подорожах. Зебог їх назвав Горами. Деякі з них ростимуть у величезніх Великданів, обернутся в Камняноросів, затем-нитимуть красу, даватимуть захист Яропудам, Страхопудам, Поторочам і всякім Лиходіям... У певній мірі вони сприятимуть зебникам: від них видібнуть струми кришталевої води, сформують річки й плеси, пливовиски й дунаї. В ціх водяніх скописках гаймінитиметься багацко по-дібів риби.,

Мокош розмагорився, що тут ёго позбавили високостійності... Світодарне Віче висловило Мокошеві догану.. Велос приборкав ёго, надавши їму рангу Зиг'зуна... Він мусить бігати по всіх загораніх блітах і тупати твердо ногами, щоби кожна нашниця відчувала Зебожого духа... «Де Зиг'зун ступить твердою стопою, там Дідух видібне копою», Цей наказ був посвідчаний Велосом.

Незабаром їму призволяна була, в стачері подужниці й челядниці, Зиг'зуля. Це був новітній витвір на Зебі, самарний на жуса, обдарований прудкими ногами, Жіночого стану. Цибайло, вештаючися в межигірьях, перший здібав це створіння, ледво наздогнав їго та привів до Велоса.

* * *

Життя на Зебі простувало в безмежність устатковавне випробованим трибом. Кожна царина розгортала свою творчість у вищукуванях здобутків, як розумово-духовніх, так і тулупово-господарських. Зеба вислонила гаймін рослинок, хасчів, кусчів, деревинок, деревів, якіх не було передніше.

Хоромів збудовано понад сотку; кожний бліт був завершаний новіми хоромами. Клеваш покликав собі в челядники багацко молодіх зебників, які витесали с каміння всяких потрібніх орудників; ремісники послуговувалися кайлом, жаганом, рискалом, клевеном, гнипом, шполою, черпаком, яндолою, кlevцем, варежкою, кописткою, бірмаком, ваганом, шанком, ступою, товкачем, карбиком, половником, пугarem. Штоденниці спорудили мотовило, верстата, снівницю, вертено,

Послуговуючися соком зі всяких ягідок шитварки звортали різних атраментів, якими барвили всякий рубок, плотушку, плетінку, підголовки. Видібнули мастиари, ма-лювальники, рисляки.

* * *

В наступну Радоницю Велос видібнув несподівано шчойно при закінчені здвигу. Всенька їгна постать була відновлена до непізнання... Він самарив на батенька Полеля своїм одягом, за винятком кресані й череса. Кресана була завершана змарагдовим чаканом, об'єрданяна черленим баёрком. У п'ястерниці він тримав ковіньку також черленої барви. Всенька громада збіглася до нього з належною шанбою. Від їгніх шатів путрили невъявно п'янючі паҳошчи... С чоленя вислонювалась охвітна невтомна ласкавість.. Всі присутні мов-би завмерли, ждучи від нього певної промови та поради..

Велос оглянув присутніх, глипнув зініцями навколо та й почав батьківську річевість... «З воління Білобожого ви нашадки Сенкріт-Маздеї; батенько Полель і матінка Лада докейнули вам надзебної жипавости; вони також обдурували вас охвітністю слова. Хорош і Гаївка навіяли вам охвітності до музичного відчування., Невгавиці навчили вас, як шукати різної поради самім у себе., Ви сягнули на Зебі до певного розвитку. Што-день, што рік, што вік ви розвиватимете вашу здібність у винаході й творчості до певного вдосконалення всеї рухливості., Полель, Лада, Хорош і Гаївка живляться вашими сурмацкими досягненнями; радіють... Вашій творчості на всіх Зебиніх стежках і царинах не повинно бути занепадності й кінця. Зброю та стріливо якіх я вам поставав, не марнуйте знічевья.. С плином часу ви мусите винайти щось дошкульніше... Я сприятиму вам, поки не скінчиться мій речинець.

* * *

«Настануть новітні події та здвиги... Чорнобожичі набули могутної дужості. Шелячники перепровадили Білобога й Сенкріт-Маздею на новітний краснокряж; давній краснокряж прошащелився; шелячники перекинуть їго на Зебу; він сприятиме кожній білявізні. Чорнобожичі напаються з їгного јерела... Побілішають, але злобність їхна не полагоднішає. Вони розпочнуть хворобливу нахрапність. Не можучи вадити світлонім краснокряжам, то всеньку злобливість покермують на Зебу..

Сталася штиронейна згода: Зебог, Дажбог, Числобог і Стрибог об'єдналися в їден творчий легіт.. Цей легіт черпає велику частину можливості в Дива-Квітниці.. Вискіпався всетворчий Дух; він-же також і Дух нишчучий. Див-Квітниця приховує всі створіння на продовзі певного часу, по-звершув всіх красою, напувас певніми паҳошчами. Творчу

таємність новітній. Дух, черпає в Білобога; Див-Квітниця черпає свою таємність у Сенкріт-Маздеї. Стрибог кейнув своїм челядникам багацько вільної самочинності; вони почали нею зловживати»...

* * *

Невідомо скільки років минуло від часу Велосового застереження... Вітри почали непотрібні, межи собою, змагання. Бурун почав нагинати дерева, надокучати лозам, гивам, ялицям; почав турбувати плеси, річки, роблячи водяні гребельки.. Вміть вибухував Хаверник: він зривав листки з деревів, с кущовиків, хаверив їх у кураві, крутився з ними в надзебному просторі, запроторував їх у яри й провалля.. Видибував невідомо звіткіль, Шаркан... цей ломав і торосчив усе... зривав пишне верхів'я, клечання, шувар і гнав у безвість... вихлюпував плеси на рум і плюн-дрував ниву... Хаверник, Бурун і Баглай почали ґзитися разом... почали збивати бучу, вортати плову, зливу; — пасчекувати на Перуна й бавитися в Хуртовину... Перун приборкуватиме ціх оскаженіліх трійчаків: розбиватиме бучу, хмару; розвіватиме їхну здиговість, утихомиruватиме розгойданість.

Зеба відгукуватиме на всякі вибрики всіх бентежників байдужністю.. Відчувають велику втрату Сварожичі... вони будуть приневоляні шукати новітньої поради. Сварожа потуга переважиться в щось невъявне... Рахман і Навка відчувають прику різевагу..

* * *

На Зебі почалося руйнацьке безголов'я... Вибухнули здиговиски з новітніми вимогами, з нелюдяніми зазиханнями, зі звірятими винюхуваннями... Вислонилися новітні ватаги з огидливими обличами, з баҳурскими витребеньками. Видибула, в гаймінності, Чорнобогова свора. Зграй розбештаніх клявидників заплюгавили Хороми, заблюзнили всі святошчі Полелювих насчадків.. Хто хотів боронитися, того чавили й торосчили безглаздо дикунським робом.

Полельці, людяники, відуни, корифеї, славетники, світовідники, Хорошевці, Гаївки, Невгавиці, Красновежники, всі ховалися, всіма можливостями ратувалися. Таємно рискали печери, де переховували свої клейноди.. Чварне безголов'я тривало на продовзі певних сторіч'їв... Але широкейної творчости ніхто ніде не спинив; кожний переступний час вислонював поновно всяку рослинність позвершану квітом, ягідками, живністю...

* * *

В той час, коли дійсні Полельці досягали до мужності, до росквіту на продовзі дев'ять по дев'ять кругобіжників, а Зебники на продозі штирогранного дев'ять подев'ять, то Чорнобожім шушваркам, як також іхнім самарцям, треба було дванайцять по дванайцять удванайцятирити...

С пливом часу бридуни трохи полюднішали; відновляну красу на Полельських блитах не руйнували; певна частина бридунів та поторочників угорнулася в літургійні звичаї Полелёвих нашчадків; почали частиннити в усіх царинах красновежної творчости. Те, що не подобалось їм, вони забороняли, додаючи своїх компонуваннів. Згодом почали зневажати Красновежниців.. Вельбучья втратило цнотливість... Гурмалі, кедні проголошуvali себе Каганами, Архоптами, Царами, Верховниками, Ханами, Геркулами, почали гвалтувати Дружок, Світилок, Коровайниців, Невгавиців, навіть Путськів, Лопутьків і т. г.

Видибули новітні бридуни верховоди, кедні проголосили себе «Хозаями»... Ця стачера дорівнювала себе до Світовіда... Наблизячися до цеї стачери можна було лише плаваючи на колинах, чи рапчуванням.. Хозасви гайдуки поводились осоружно с Полельцями. Вельбучья було забороняне зебникам; воно належалося лише Хозасвикам.. Господа, в якій відбувалося прилюдне любославлення гля молодоженів, була недоступна гля Полельців.. Княжеска постать належалася винятково Хозасвикам.. Мішанина в подружьях вислонила величезну кількість огидливіх подібів у новіх поколіннях. Краса Білобожичів Полельців почала занепадати... Хозасвики заздрili та й ненавиділи Білобожичів за їхну красу й лагідне поводіння.

* * *

Пьючи воду з жерелів, які вибухували з білоблитного перегір'я, споживаючи рослину буяючу на юму перегір'ї, велика родина Полельців позначилася новим поколінням красунів та красуньок, з ясновокіми обличчями, з яснохмелювим волоссям.. Цю родину назвали Білозорною.. Краснокряж, якого шельчники скинули на Зебу, під занедбанням Білобожим побільшив на Зебі новітної рослини, а з нею також і краси.

* * *

По дуже довгій відсутності прибув до Полельців Яснохосений Велос; з ним прибув і тасмничий потужник з най-

менням Клеваш. Велос порадив Полельцям слухати Клеваша, шанобити цого потужника.. Він приніс Полельцям клевеня; цим орудником почали розломувати скелі й каміння. Видибнули два клемашеви челядники, юдні принесли два самарні орудники меншого хвелою. Вони показали Полельцям, як послуговатися цими річами.

Клеваш був оброслий темною вовною; челядники також були самарні на Клеваша. Клевен і клемаші були харлужні. — Так вони назвали цю лемішку, з якої були звортані кайлики. По кількох добах Клеваш приніс другу річ, яку назвав *Заганом*.

Незабаром були розповсюжані вагани, шанки, яндоли, миски, тежики, ночовки, шполи, коряки і т. г. витесані с каміння. Де житлив Клеваш зі своїми челядниками, ніхто не відав; ця поселля захована була десь ув якомусь перегірьї, куди вчасчав лишень Ясноклярний Велос.. Перед настаючою Радоницею Цибайлло приніс Радонинові новітної хвомти тежиків і черпаків, які вабили очі всенького громадянства.. Хозаєви бридуни були здивовані, дивлячися на ці новітні доробки.. Певна кількість оціх бридунів, одруженіх зі щоденницями, мали діток. Дітки вислонилися самарні на своїх мамунів.. Батьки були захоплені дитячою красою білобожного подибу; кожний ватував, щоб їгна дитина була вгорнута в челядь хоромників, щоб уміла на чомусь грati й співати.

Само собою сталося так, що дітваки горнулися до Полельців, уникаючи стику з бридунами. Таке становиско вчинило ворожнечу; бридуни, кермовані заздрoscами, не навиділи красунів.. Батьків, маючіх красунів діток, збільшувалося що року; вони зведрилися в окрему громаду, щоб ратувати своє кодло. Радониця була під загрозою: навіювалася чвара керована Чорнобожниками. Невгавиці вратували спокійний лад і Славетність відбулася надзвичайно влучно.. Було зворотано багацко смачного печива й питва; в паланку допусчано було всіх дітваків бридунского кодла. Перед початком святоблизості цім дітям було дано смачного печива й питва. Присутні бридунки виготовили своє задоволення, чим заперечили своїм самарникам найменший бешкет.

Наступний вісімнайцятий день розпочатий був також велично. На цю Ладоницю прибуло велими багацко невіданого люду. Певна кількість бридунок убрали своїх діток цілком Полельским штибом. Новошлюбники вислонилися з надзвичайною шумністю.

Світодарники пишалися новими шатами й блискучими клейнодами; всі вони були на баскіх комонях, у трамкіх сукронях., Хоромники вислонилися також найшуваніше.⁴

Коли третий день юніжурки гуляли з найшчирішим захопленням, то де-які бридуники не стримали свого розворушення, — шайнулися в танець, потрапляючи за Ієнжурами.,

* * *

С плином часу Хазаєвики підували; їхне кодло змалечилось; вовкулак, їхний провідник яропудливий, був десь подоланий змієм Тугарином; згодом Тугарин був подоланий дужаком Рутевітом. Вискіпався, невідомо звідкіль, новітній змій Горинич... цей потворний дужак літав на своїх природніх вітрилах, вогнем дихав, хвостом торосчив найдущого рагляка. Всенька худоба втікала від нього, ховаючися в найтемнішу нетру; звіри також, чуючи наближення цього захерливого чудовиска, ховалися по найглибших скотисках... Гаревіт, отрутливий змій, здибався з Гориничем десь, думав ёго подолати, але нездібний був. Горинич був неймовірно магорливий... Він почав істи бридунів; ця пожива була найсмачніша для югні пашчеки; він уже худоби не зачіпав, а бридунів пожирав що години по людині. Спочивав Горинич десь на високій горі.

Велика гурма бридунів прийшла до відуна Роксола з благанням визволити їх од цього чудовиска. Вони мали своїх Упирів, Чаклунів, Ягу-Бабу, Лісовика, Домовика, Лакудру, але ніхто не міг порадити. Страх опанував усіма, бо Горинич блукав скрізь і міг провідати також і Білобожичів..

Прибув до Роксола ще якийсь чаклун з найменням Віпунен з далекого краю, з якоєю Погъбли. Неможливо було зрозуміти цього приблуканця; він був огидливий, клишавий, зателепуватий; навіть бридуни боялися ёго. По двох добах іден бридун почав ёго трохи розуміти. Він також утік, боячися, що Горинич ёго зачавить.. Як він виказав себе, то він належиться до родини Хунхузів; знає, що матір звали Фурканюла.. Мав дуже магорливого діда: Латузу..

Роксол пустив у здвиг усії свої чакли й таємну дихавість, щоб заспоюйти всіх переляканіх Гориничем. По кількох добрах він скликав усіх Лучкарів Шабожичів. Їму пошчастило викликати страшенну хмару; близковиця вибухала щохвелини на продовзі цілого ранку. Незабаром почав гупати здвиговий грім... До кінця дніни все движало й тремтіло... Прибіг до Роксола Ішибайло; згодом прибігли ще Їус, Кімер і Літавець; вони сказали, що змій Горинич, переляканий до пестями, подався з належною їму прудкістю на південну гору; Мусалла.. Всі три просвідувачі запевняли, що цей Горинич не вернеться ніколи на Полелів

блит. Цей змій звется в нашій мові: Смок. На радошчах уточмили владнування великого свята в пошану Роксола. Ілабожичі скровавили кількох рагляків., Віпунец мов-би зник... Згодом він привів двох медведів; прилюдно скропив їх і запрохував усіх до цеї поживи. Палахкотіла велими смажна ватра; мнясна пожива була посмажана й спожита.

* * *

По кількох добрах⁴ настав спокій. Всі чужинці подалися в свої країни. До Полельців привернулася повага й шаноба. Роксол набув особливої шанобливості, так у Полельців, як і в бридунів. Всеньке бутя посувалося родинним трибом. Перунових дослужників побільшилося.

На день велосової шанобливості прибув сам Яснохосенний Велос. По відбутих урочистостях, Світлонці розмовляли цілу добу з яснохосенним порадником. Вони розпитували про всіх отіх страхітніх чудовисків; особливо про Смока.. Де він зародився, з якої потарочи заформився.. Навіщо творча потуга виплекус людожерніх упирів? На ці питання Світлонний Велос не міг дати певної відповіди. Він запевнив кінцем свєї розмови, що ці чудовиски не існуюватимуть довго.. Вислоняється певні Дужаки з наказу Всесвіта, кедні знищать усіх Людожерів, але той час у майбутності дуже далеко..

* * *

Народу розгайміnilося по всіх блітах. Вислонилися новітні Атмани, кедні наказали себе величати Князями, Каганами, Ханами, Беями, Шахами, Султанами, Фараонами.. Кожний силкувався привабити на свій блит най-поважнішу кількість жомірів. Деякі прибули з невідоміх країв, зі своїми Богами, Богинями, з незнаніми по цей час приздобами.. Почали лупати каміння, обтесувати й будувати камняниці, фортеці, шанці, загорожі, паланки.

Почалися сперечки, сварки, битви, нечувані чвари.

— Почалися битви навіть межи Білобожичами., Князі конозилися; зебники тратили повагу: в Княжескому розумінні зебник не вартій більше над худобину... Видибнули Цари, кедні, вважали себе рівніми з Білобогом... Вони виплекали новітну зброю, при кедній ніхто не встоявся.

Шо далі, то сумнішало бутя. Зебників обернули в худобу. Князі почали бешкетувати, що далі, то строгіше. Жінок уже не вважали за людяну вартість. Видибнули Князі Хунінги... Зневажили всі Білобожі Хороми. Крас-

вежниців погвалтували... Всю просвітність росторосчили... Знов лиха година лютувала на продовзі соток і соток років. Полельці порозбігалися в різних напрямках світа. Невеликими громадами поховалися по лісах збудувалися по куріннях і, не маючи Світодарників, самі владновували Радоницю, Ладоницю, та шлюбний звичай з прадідівськими співами й танцями. Громада побільшувалась і застійковувалась.

Невідомо скільки років минуло цого сумного становиска. Князі бешкетували по твердинях, де було згуртоване збройне жомірство. Кожний Князь, Хан, Каган, Віпунен, Цар поневіралися невільниками. А люди повтікавші, даючи собі раду далеко в лісах боргалися за Полелівіми звичаями.

Якогось року ціх Полельців розшукали Радонинови хованці; вони видибнули на дев'ятох комонях. Негайно владнували величну Радоницю. Межи ціма дев'ятотома Світлонцями був іден Словінців хованець, кедний грав на тимпані та співав так, як сам Словінець. По вісімнайцятох днях відбулась урочистість ув пошану Матінки Лади. На третий день почалося шлюбне вельбуч'я гля двох шлюбллянців; небуло збудовано громадскої господи, то вельбуч'я відбулося в батькових житлах. Як дівоноці, так і лугачові любословлення дали батьки при виголошаніх окликах до Матінки Лади, Леля та Хороша. Світлонці позичили новошлюблянцеві своїх комонів гля подорожі з боярами до шлюбллянки; все відбулося в найкрасчому ладу, в найлюбішому зворушенні. Світлонці проспівали, вперший раз при вельбучі, новітну пісню скомпоновану нововидибнутим Радонином. Ось як лунала ця новітна требність:

Меж двома горами,
Меж двома стирами,
Слушним ранком;
Простував Хелвудко
По вельбучні трами
Бруйним шланком.,

З ним Бояри кресні,
Дні мов ярновесні;
Слушним ранком.
Гульки на комонях,
У трамкіх сукронях,
Бруйним шланком.,

При Зебожіх дернях,
При надгорніх тернях;
Слушним ранком;
Плаючись відлогом, —
Здибався з Дажбогом;
Бруйним шланком.

«Гусяний Дажбоже:
Звийся в трів'я згоже;
Слушним ранком.
Грулься в перелоги:
Звершуйся з дороги!
Бруйним шланком.

Маїш ти простори
В кружному блакиті;
Слушним ранком.
Туташні розгори,
Це на мому блиті!
Бруйним шланком.

Ти, — всемайний Світоч,
Сяєш рік від року;
Слушним ранком.
Я-ж, — Полелів діточ,
Вершаний в толоку!
Бруйним шланком.

В тебе світокляри
Кружляно леплють,
Слушним ранком.
В мене тут Бояри
Виступно барвлють!
Бруйним шланком.

Сяєш ти всехвічно
В лугарській родлині;
Слушним ранком.
Я лишень упрічно
Чуюсь Князём нині..
Бруйним шланком.

Тішусь я, пишаюсь
Гусяним клейдоном;
Слушним ранком.
Княжеско звінчаюсь
Перед хвальним родом,
Бруйним шланком.

Я прикметно чуюсь
Гуслянин Комонцем,
На Стреміку;
Це-ж я провіншуясь
Лучкарем-Тивонцем,
Раз на віку.

Зведрив я приймаду
Дідухом жевнистим,
На стреміку.
Будь мені в погляду
Під Гельцем барвистим,
Раз на віку.,
Я повьюся в чілку
З Маїніх легіток,
На стреміку.
Саду на причілку
Княжескіх упліток
Раз на віку.

Отже, ховаючися по лісах від Князів, Хунінгів, певна чисельність Подельців загосподарилася в таємніх курінях, принасчадивши прадідівську поведенцю. В якомусь році до них прибув Яснохосенний Велос. Він одвідав певну чисельність хуторів; освідомив їх у непохитному любословленні до всіх Полельців Матінки Лади, Леля, Полеля, Хороша, Гайвки. Сказав їм також, яким робом і де роздобувати потрібні господарські горудники, рильниці верстати.

Велос радів особливою радістю, бачучи в усіх куріннях самосвятні мамуночки Леля, Лади й Хороша.., Відбувши з ними красновежну святоблизість, Велос подався до гаймінної громади Полельців, қедні втікли далеко на північ у Погъолин простір.

Там у далекій країні Полельці здибалися з Берендійським народом та з єгіним Атманом... Берендій приласкали Полельців з їхніми Світодарами. Започалося поновне трів'я братерського Білобожья.

* * *

Час розгорнув новітну добу: Хунінги завоювали всіх Полельців. Македонські репетуни почали нівечити її заповітрувати мову світливих Білобожичів. Ось додаток вельбучніх пісень, компонованіх Радониновимі хованцями.

В ЗІРЦІ ВЕЛЬБУЧНОГО ГУСЛІННЯ

Любославте, Лелю,
Крізь тросчану стелю!,
Ви, матінко Ладо.,
Ви, кметна громадо!,
Гля свого дитяти
Гелечко вберати!

* * *

Матінка Лада в паланці,
В севлюжній звабливій данці..,
Ой, мамуню святного роду:
Завитайте в нашу господу!,
Ми квіток напозичали, —
Княжий Посад уквітчали;
Любодійте нам Гелечко звити,
Шче й Княгиню припосадовити!,

* * *

У перший раз, у Логин час!..
Любославте, Лелю,
Крізь тросчану стелю!,
Ви, матінко Ладо!,
Ви, кметна громадо!,
Гля свого дитяти
Коровай зібгати!,,

* * *

Відзяпнув Зебог криницю:
Черпайте, свашко, водицю! —
Коровайницям п'ясти помити,
Штоб шишечки робити!,

* * *

Лада в кухоль меду наляли,
До Полеля так промовляли:
Хорош піде попереду:
Візьме повний кухоль меду,
Шче й книша возьме він окраєць,
Та й підемо на Короваєць!,

* * *

Ніхто кружно єудь не вгадає,
Хто в господі Коровай бгає:
Тут є мужня місчаночка,
Тут є шувна селяночка,
Тут є пишна буймістриня,
Тут є свійска господина;
Це жіноча бруйна громада;
В осердку матінка Лада:.,

* * *

Видибнула Сваха с крином,
С Хорошевим сином,
З гуслоньками, флоярами;
З лучкарами — Боярами!,

* * *

Простуй, лети, соколоньку, сам попереду:
Та сповісти матіноньку, що я шлюбна йду.
Най виходить на подвір'я с калячем,
Бо звінчалась їйна дочка з Лугачем!
З лужневим Лучкарем, кресняком;
Сполучили п'ястерниці рушником!

* * *

Засвітила мотруня каганця:
Жде на Посад Григорця коханця.
То світи нам, каганче, ясненько,
Бо вже чутно Григорця близенько!

* * *

Наступає Литва:
То-ж буде в нас битва..
Всі шайнемся воювати:
Ліксандруні не давати!,

* * *

Старша Дружка на корку стояла:
Боярина шлюбно частвуала:
Боярине, Білозороньку:
Випий меду, мій соколоньку!,
Хоч не знаю, як тебе звати, —
Довелося-ж почастувати.,

* * *

Посвіти нам, Лелю, з гаю,
Гля розділу Короваю!
Буде любо, видко, зірно
Коровай ділити збірно!,

* * *

Рости, Зебо, гречку моргату:
Привели невістку багату:
Розмайницю згожу:
Квітку Білобожу.,

* * *

Зелений дубок, зеленесенький,
Над шелюгом схилився,
Бо наш Іванко молодесенький
В дорогу спорядився.

«Ладнуйте мені, гордий батеньку,
Дев'ятеро комонів;
А десятого буй вороного,
Під мене молодого.»

Ладнуйте мені, горда матінко,
Дев'ятеро колачів;
А десятого, краснорічного,
Гля роду — величного!,

* * *

Жалкувала горлиця на сокола;
Розвівала слушний жаль навдокола..
Сокол в ійному гаї сам гостював,
То він ійне кубельце розруйнував,
То він ійніх діточок порозганяв.,

Не жалкуйся горличко, на сокольців,
Не розвівай жалосчів на довкольців!,
Хоч я в тому гаечку сам ночував,
Але твого кубельця не марнував..
Ані твоїх діточок не гайнував...
Зруйнували кубельце хмарні хвошчі,
Розгінали діточок тлумні дощчі..

* * *

Ремствувала Мокриня на Петруня,
Скаржилася на ного півжалкуня,
Што він ійну світлоньку розбайнував,
То він ійну кісоньку розгармував,
То він любіх Дружечок порозганяв.,

Не загуркай Княгиню, свого Князя.
Не було в нас ні гвера, ні ретязя..
Хоч я в твоїй світлонці загостював,
Але твеї косоньки не шматував..
Ані твоїх Дружечок не займував..
Розгурмила твою косу недільна річ,
Розгубила Дружечок розхідна ніч.

Ці гусління бованської доби, в яких я відчув речисту красномовність і доречність, опинилися під забороною, кедні напутили Хунінги та розповсюдили по всенікій Данапрії. Особливо наполяглива гонитва на них позна-чилась на початку дев'ятнайцятого сторіччя. Були призna-чені гайдуки підслухувачі, підглядачі, з метою викорінення гріховних пісень, яретичніх звичаїв, мазепенських думкарів. В добу моїх юначих років 1880-90-93 ціх пісень прилюдно не співали на вельбучьях, це-б-то на весілях.. Їх співали дівки на Досвітках, прикладаючи до них якогось недорічника, пентюха, тюхтія, чи до якоєїсь дівки телепниці, бридулі, каравухи, шкарепи, поторочи...

* * *

Перечитуючи й виправлюючи до друку цю святоблизуву пригадку, відчував я присутність, на моїх раменах, давніх бабусенок, особливо бабу Романку... Вона-ж росповідала цю казку своїм слухачкам, кедні пряли, побіч неї, вовну. Позавочи казали, що вона велика грішниця, ще й дурна уніятка... Не ходила сповідатися до патлатих попів»... змосковіліх.. Казала: піду до нунція папи Римського — в Люблині... Той пробачить їй всі гріхи. Найчутливіше дякую тому часові коли я затямив оцю казку... гріховну... надгріховну...

Наше весілля, дев'ятнайзятого сторіччя, записане раз на Київщині. Треба було-би записати десять разів, у різних повитовостях...

*Заповзятістю сімдесятип'ятирічного наймита,
вортанця цеї столичної книжки.*

Січень 1953. Château d'Abondant, Eure et Loir.

